

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ

Ἡ τέχνη ὅλη δὲν εἶναι παρὰ ἡ ἔκφρασις τοῦ «ἐγὼ» τοῦ καλλιτέχνου. Εἶνε κάποιος τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ὁ ποιητής, ἡ ὁ ζωγράφος, ἡ ὁ μουσικός θὰ ἐξωτερικεύουν τὸν ἑαυτό τους. Καὶ ἡ ζωὴ εἶνε ἴδια κάποιος τρόπος ἔκφρασεως τοῦ «ἐγὼ» τοῦ καλλιτέχνου εἶνε μία τέχνη καὶ ἡ ζωή.

— Τὸ ἔργο ἑνὸς καλλιτέχνου εἶναι ἡ ἐπαλήθευσις τῆς ζωῆς του καὶ ἡ ζωὴ του εἶνε ἡ ἐπαλήθευσις τοῦ ἔργου του.

— Ὁ «ἀτομισμός» εἶνε σὰν μία ἀπαλὴ σκιά ποῦ περνάει μέσ' ἀπ' ὅλο τὸ ἔργο καὶ μέσ' ἀπ' ὅλη τὴ ζωὴ καὶ τὰ χαρακτηρισίζει.

— Σ' ἓνα ἔργον τέχνης ὅπως καὶ σὲ μιὰ ζωὴ δὲν πρέπει νὰ προσέχωμε μόνο εἰς τὸ τί ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ὑπάρχει.

— Ὁ καλλιτέχνης εἶναι ἄνθρωπος ποῦ αἰσθάνεται τὰς σκέψεις του καὶ ποῦ σκέπτεται τὰ αἰσθηματά του. Ἐστὶ μόνο μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐξωτερικεύσῃ τὸν ἑαυτόν του.

— Καὶ τὸ νὰ δείξῃ κανεὶς κάτι μὲ τὴν ἀληθινὴν του μορφή εἶναι κάποιος τρόπος δημιουργίας.

— Ὅταν ἓνας καλλιτέχνης κάνει κάποιον ἥθικὸν παράπτωμα δὲν θὰ ποῦν πῶς αὐτὸς κατεβαίνει ὡς αὐτὸ τὸ ἐπίπεδον, ἀλλὰ πῶς τὸ ἥθικόν παράπτωμα ἀνεβαίνει ὡς τὸ ἐπίπεδον τοῦ καλλιτέχνου.

— Γιὰ παραδοξολογίες δὲν μιλοῦν παρὰ μόνον οἱ ἀκαλλιέργητοι ἄνθρωποι· γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος δὲν ὑπάρχουν παρὰ λογικὰ καὶ παράλογα πράγματα. Ἡ ἀλήθειες ποῦ παρουσιάζονται στὸ πλήθος γιὰ πρώτην φορὰν ὀνομάζονται συνήθως παράδοξα.

— Ἡ ποίησις εἶναι «ζωγραφιὰ ποῦ μιλεῖ» μὲ τὴν μουσικὴν τῶν λέξεων.

— Ἐνα ποίημα δὲν εἶνε παρὰ τὸ ξεχείλισμα τοῦ αἰσθηματος τοῦ ποιητοῦ.

— Ἡ σχέσις ποῦ ὑπάρχει μεταξὺ ζωῆς καὶ τέχνης ὑπάρχει καὶ μεταξὺ τέχνης καὶ κριτικῆς.

— Οἱ κριτικοὶ ξεχνοῦν συνήθως πῶς δὲν βλέπει κανεὶς ὅ,τι δὲν νοιώθει.

ΜΑΝ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Διευπώθη πρότασις ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Σ. Λάμπρου, ὅπως πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς 100τῆς ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐλευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος ἀναγράφεται ἐτησίως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὸν 30,000, ἵνα μετὰ δεκαετίαν συμπληρωμένων 300,000 κατορθωθῇ εἰς ἀντάξιον πανηγυρισμός, ὃχι μόνον διὰ λόγων, ἀλλὰ καὶ διὰ μνημείων. Ἡ ἰδέα τῆς ἀπὸ τοῦδε ἐργασίας πρὸς πανηγυρισμὸν, ἣτις ὀφείλεται εἰς τὸν Βέλγον κ. Plomdeur, διὰ τῆς «Πανακοθήκης» πρὸ τετραετίας προτείναντα τὴν «γκαίρον» προπαρασκευήν, ἐνισχύεται οὕτω σημαντικῶς. Κατὰ τὸν κ. Λάμπρου ἐπὶ τῷ Ἰωβιλαίῳ ὁδὸν νὰ ἀνεγερθῇ ἐν Ἀθήναις μεγαλοπρεπὲς Ἡρώον, περιλαμβάνον τὸς προτομὰς τῶν κυριωτέρων μορφῶν τοῦ Ἀγῶνος. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ πλήρους Λεξικοῦ τῆς Ἑλλην. γλώσσης ἐπιβάλλεται, ὡς καὶ ἡ ἐκδοσις βιβλιογραφίας πάντων τῶν ἑλληνιστῶν ἀπὸ τῆς Ἀνεξαρχείας καὶ ἐντεῦθεν ἐκδοθέντων βιβλίων.

*

Ἐκ Ρώμης.

Ἡ Διεθνὴς ἑκδόσις τῆς Ρώμης ὥρισεν ὡς τελευταίαν ἡμέραν παραδόσεως ἔργων τὴν 20ὴν Φεβρ. ἀντὶ τῆς 31ης Ἰανουαρίου ἕνεκα ὀπιοδορομήσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Μεγάρου τῆς ἐκδόσεως ὡς ἐκ τῶν τελευταίων βροχερῶν καὶ ὥρων· προμηνύεται πληθώρα ἔργων τοιοῦτης ὥστε ὁ ὑπάρχων χώρος δὲν ἀναλογεῖ οὔτε δι' ἓν ἔργον ἐκάστου καλλιτέχνου, ἐξ οὗ καὶ συζητεῖται ἡ προσθήκη δύο ἐτι αἰθουσῶν. Τὰ διάφορα περίπτερα δραστηρίως ἐτοιμάζονται· ἰδίως ἡ Ἀγγλία καὶ Οὐγγαρία ἐπιδεικνύουσι ζήλον ἀξιοπαρατήρητον.

Τὸ Βατικανὸν παντὶ σθένει καταγίνεται εἰς τὴν ματαίωσιν τῶν ἑορτῶν, ἐπιφέρον προσκόμματα ἐπὶ προσκομιμάτων ἡπείλῃς τελευταίως καὶ τὸ κλεισίμον τῶν Μουσείων του εἰς τὸ κοινὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἑορτῶν· ἀλλὰ τὸ κομμάτιον ὑπέδειξε εἰς τὴν αὐτοῦ Ἀγιότητα, ὅτι τὰ Μουσεία δὲν εἶναι ἰδιωτικοὶ θησαυροὶ αὐτοῦ, ἀλλ' εἶνε Ἰταλικὸς πλοῦτος καὶ συνεπὶς εἶναι

δικαίωμα τοῦ ἔθνους πανηγυρίζοντος ν' ἀνοίξῃ τὰς πύλας τῶν ἀριστουργημάτων του εἰς πάντας ἀδιακρίτως.

Αἱ πρόοδοι τῆς ὑδατογραφίας ἐν Ρώμῃ. Δὲν συνεπληρώθη εἰσέτι τὸ τρίτον ἔτος καθ' ὃ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ἐνιαυτοῦ ἐκθέσεως τῆς Ρώμης ἀπέρριπτε τὴν ὑδατογραφίαν ὡς κλάδον μὴ ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς ἀξιώσεις μιᾶς σοβαρᾶς ἑκθέσεως. Ἡ αὐστηρὰ αὕτη ἀπόφασις τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς· πολὺ μακρὰν οὕσα τοῦ νὰ πιστεύῃ σοβαρῶς τοιοῦτον σκοπὸν, κυρίως ἤθελε νὰ πατάξῃ τοὺς ἐρασιτέχνους καὶ μικροκαλλιτέχνους ἐξευτελίσαντας δι' αἰέχρων ὑδατογραφιῶν, καὶ χάριν συμφεροντολογικοῦ σκοποῦ τὴν λεπτοτάτην αὐτὴν Τέχνην... Οἱ νέοι *acquarellisti* οἱ σοβαρῶς καταγινόμενοι εἰς τὴν ὑδατογραφίαν βαθὺν συνηθάνθησαν τὸ τραῦμα, ἀνέλαβον ὅθεν σοβαρὸν καὶ εὐγενὴ ὄγωνα τῆς ἀναστηλώσεως τοῦ κλάδου αὐτοῦ τῆς τέχνης, ὑποδεικνύοντες διὰ τῶν ἔργων των τὴν διαφορὰν τὴν ἐνυπάρχουσαν μεταξὺ τῶν καπλήλων τῆς τέχνης καὶ τῶν σοβαρῶν καλλιτεχνῶν, καὶ οἱ κόποι των ἐτέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας διότι θὰ ἀνοιχθῶσι εἰς τὴν σοβαρὰν ὑδατογραφίαν αἱ πύλαι τῆς Διεθνούς ἑκθέσεως. Δὲν παρουσιάζει πλέον ἡ Τέχνη αὕτη, μόνον τὸ λεπτόν, διαφανὲς καὶ ἀπαλὸν τῶν γραμμῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν τοῦ χρωματισμοῦ καὶ τὴν ἀκριβείαν τῆς ἐκτελέσεως· δὲν θωπύει μόνον τὸν ὁφθαλμὸν, ἀλλὰ ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ κλασικισμοῦ. Ἡ *campagnia Romana* ἀναπαρίσταται μ' ὅλην τὴν φυσικὴν καὶ ἱστορικὴν αἰγλήν της εἰς ἐραστίας ὑδατογραφίας μεγέθους ἐνὸς μέτρου καὶ περιπλέον. Ὁ κ. Carlandi κατ' ἐξοχὴν ὑδατογράφος, γνωστός εἰς ἅπαντα τὸν καλλιτεχνικὸν κόσμον, ἐξῆρε τὴν ὑδατογραφίαν εἰς ὑψηλὰ οὐράνια. Οἱ θαυμάσιοι πίνακές του ἐπὶ τριακονταετίαν ἤδη κομμοῦσι τὰς διαφόρους ἑκθέσεις· ἐν Ἀγγλίᾳ ἰδίως, ἔνθα τὸ ἥμισυ τοῦ βίου διερχεται περιπλέον ὁ κ. Carlandi, χαίρει φήμην ἐξόχου καλλιτέχνου. Ἐσχόν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ studio τοῦ κ. Carlandi. Εὐγενὴς καὶ χαρίεις, μοὶ ἐπέτρεψε, ἐφ' ὅσον ἤθελον, νὰ θαυμάσω τὰ ἀριστουργήματά του, παρέχων

μοι τὰς δευτέρας ἐξηγήσεις δι' ἐν ἑκάστον, τοὺς καταβλήθοντας κόπους καὶ τὰ ὄνειρά του περὶ τῆς Ἱταλικῆς Τέχνης. Ὁνειρεύεται νὰ ἐπισκευθῇ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἀπεικονίσῃ τὰς ἀρχαιοτήτάς της, ἀλλὰ κακῶς πληροφορημένος δυστυχῶς ὁμιλεῖ περὶ τῆς κόνεως καὶ λάσπης τῶν Ἀθηνῶν, ὡς περὶ πληγῶν τοῦ Φαραῶ. Προσεπάθησα νὰ τὸν ἐξαγάγω τῆς ἀπάτης, καὶ ἐφάνη εὐχαριστημένος λίαν. Μ' ὕπεσχέθη φωτογραφίας τῶν τελευταίων ἔργων του, ἀγορασθέντων ὑπὸ τοῦ Μουσείου Λουξεμβούργου ἐκ τῆς τελευταίας ἐν Βενετίᾳ ἐκθέσεως. Εὐχαρίστως θὰ τὰς στείλω πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῇ «Πανακοθήκῃ», ὅπως οἱ φιλότεχνοι δυνηθῶσι νὰ θαυμάσωσι καὶ ἐκτιμῇσιν τὰς προόδους τῆς ὕδατογραφίας ἐν Ρώμῃ.

Μαρία Ἰγγλίση

Υπὸ τῶν κληρονόμων τοῦ μακαρίτου προφῆν ὑπουργοῦ Β. Βουδοῦρη ἐγερθίσεται πολυτελὲς μνημεῖον, οὗ ἡ δαπάνη προϋπολογίσθη εἰς 20,000 δρ. Ἡ ἐργασία θὰ γίνῃ κατόπιν διαγωνισμοῦ μεταξὺ γλυπτῶν.

Εἰς ἡλικίαν 81 ἔτους ἀπέθανεν ἐν Βερολίνῳ ὁ Γερμανὸς ζωγράφος Λουδοβίκος Κνάους. Ἐκ τῶν ἔργων του ἔχει ὁ πύναξ «Χρυσὸν Γάμοι». Ὁ Κνάους διεκρίθη διὰ τὴν δύναμιν τοῦ χρωστικτοῦ, τὴν ἀκριβείαν τοῦ σχεδίου, τὴν εἰλικρίνειαν τῆς ἐκφράσεως καὶ διὰ τὴν τέχνην εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν αἰσθημάτων.

Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Συγκλήτου τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου ὅπως πανηγυρισθῇ τὸν Μάιον τοῦ 1912 ἡ 75τῆς τοῦ Ἀνωτάτου ἰδρυματος. Ὡς ἐπὶ τὴν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ. κ. Λάμπρου καὶ Σακελλαροπούλου, ὅπως συσκεφθῇ.

Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐκ θ ε σ ι ς Κ. Μ α λ έ α. — Ἐκλείσθη ἐν Πέτρῳ Κων/πόλει ἡ ἐκθεσις τῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων τοῦ ζωγράφου Κ. Μάλεα, διαρκέσασα ἐπὶ ἑνα μῆνα. Τὰ ἔργα ἦσαν περὶ τὰ 300. Τὰ πλεῖστα ὑπαίθριοι μελέται τοπειῶν τοῦ Λιβάνου, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Κων/πόλεως, λεπτῆς ἐπεξεργασίας. Υἱήτορον ἐπίσης θαλασσογραφίαι ἐπιτυχεῖς, ἰδίᾳ δύο εἰκονίζουσαι καράβια διὰ μέσου ὁμίλης, σκίτσα Βεδουίνων καὶ Ἀράβων λίαν χαρμηκεριστικά, νεκροὶ φύσεις, σκίτσα ἀναπαράστασως ἰδεῶν, τὰ ὅποια θὰ χρησιμεύσουν δι' ἔργα, τὰ ὅποια ὁ καλλιτέχνης μελετᾷ ἀκόμη καὶ τὸ σπονδαίστερον, τρεῖς μεγάλα συνθέσεις ἀληθῶς ἐπιβαλλόμεναι καὶ ὅς ἰδέα καὶ ὡς χρώμα καὶ ὡς ἐκτέλεσις. Αἱ συνθέσεις αὐτοῦ φέρονται ὑπὸ τοὺς τίτλους: «Τὸ σκιόφως τῆς ζωῆς», «Ἐπὶ τῶν κλειστών τάφων» καὶ «Πρὸς τὸ ἰδανικόν». Ὅτι διακρίνει τὸν κ. Μάλεαν εἴτε τὸ αἶσθημα τοῦ χρώματος. Τὰ ἔργα του μικρὰ ἢ μεγάλα ἔχουν πολλὴν ψυχὴν. Εἶνε ἐμπροσθεν, μαθητὴς προσφιλεῖς τοῦ πολλοῦ Martin. Πολλὰ τῶν ἔργων του ἡγοράσθησαν ἀπὸ τοὺς φιλοτέχνους τῆς πόλεως μας. Ἐπωλήθησαν ἐν συνόλῳ ἔργα ἀντιπροσωπεύοντα ἀξίαν 2500 χιλιάδων φράγκων. Τὸ γεγονός αὐτὸ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὅχι ἀπὸ ἀπόψεως ὑποκειμενικῆς κέρδους διὰ τὸν διακεκριμένον καλλιτέχνην, ἀλλὰ ἀντικειμενικῶς, ὡς καταδηλοῦν ποίαν τινα πρόδοσιν καὶ ἀνάπτυξιν καλλιτεχνικὴν τῶν Κων/πολιτῶν, οἱ ὅποιοι μέχρι τινὸς ὄλγον συνεκινούντο ἀπὸ τὴν καλλιτεχνίαν.

Ἐκ θ ε σ ι ς δ ο ς Ἀ σ π ρ ι ῶ τ ο υ. — Περί τὰς ὁρὰς τοῦ Φεβρουαρίου θὰ ἀνοίξῃ ἡ ἐκθεσις τῆς δ ο ς Κ λ ε ο ν ι κ ῆ ς Ἀ σ π ρ ι ῶ τ ο υ, ἡ ὁποία ἔχει ἀπὸ δύο ἐτῶν ἐγκινησθῆναι τὸ ἀτελιέ της ἐν Πέτρῳ—Cité d'Alep, No 2. Ἡ ἐκθεσις τῆς διαπεσοῦς καλλιτεχνίδος προμηνύεται

πολλῆς σημασίας. Διότι πλὴν τῶν συνθετικῶν τῆς ἔργων, ἡ καλλιτέχνης ἐκτέλεσε τὰς προσωπογραφίας τῶν γνωστῶν καὶ ὠραίων ἀριστοκρατῶν μας, ὅπως καὶ πολλῶν διακεκριμένων προτῶπων τῆς ὁμογενοῦς καὶ τῆς ξένης ἐν Κων/πόλει παροικίας. Αἱ προσωπογραφίαι αὗται εἶνε φρονικῶς μεγέθους. Ὑπερέχει ὅλων κατὰ γενικὴν κρίσιν ἡ τῆς ὠραίας Βιεννέζας κυρίας Σουκρῆ πασᾶ καὶ ἡ τῆς ἐπίσης θελκτικῆς κυρίας Σμαράγδας Σινιόγλου, τοῦ κ. Ἐπαμεινώνδα Ρίζου, διευθ. τῶν μεταλλείων Μπάλιας, ἡ τῆς κ. Ρωξ. Περσινάκη, τοῦ ἱστορικοῦ Παπαδοπούλου καὶ ἄλλαι.

Σ υ ν α ν τ ι α δ ε σ π ο ι ν ῖ δ ω ν Τί τ η ς καὶ Ἰ ρ ι δ ο ς Χ έ λ μ η. — Νεώταται ἀλλὰ καλλιτεχνίδες ἀδιαφιλοκίητον ταλάντων αἱ δύο θελκτικαὶ ἀδελφαὶ Χέλμη ἔδρεψαν τὰς δικαιώτερας δάφνας. Ἡ εἰς Τίτην, περὶ ἧς καὶ ἄλλοτε ἡ «Πανακοθήκη» ἔγραψε, εἶνε διπλομυτοῦχος τοῦ Ὁδείου τῆς Βιέννης εἰς τὸ κλειδοκυμβάλον, τιμημένη διὰ μεταλλῶν, διωρισμένη ἡδὴ καθηγήτρια εἰς ἡλικίαν μόλις 22 ἐτῶν ἐν τῷ ἀριστοτάτῳ Ὁδείῳ Κων/πόλεως. Διακρίνεται διὰ τὴν ἀφογὸν ἐρμησίαν ἐν τῇ ἐκτέλει τῶν δυσκολωτέρων τεμαχίων, ὡς τοῦ Concert τοῦ Liszt, καὶ τὴν τελείαν αὐτῶν ἀπόδοσιν.

Ἡ μικροτέρα δὲ Ἰρις, μαθήτρια διατελοῦσα ἐτι τοῦ αὐτοῦ Ὁδείου καὶ ὑπὸ τὴν πολλὴν Σέφτικαν τελειοποιουμένη εἰς τὸ βιολί, σαγηνεύει τὸν ἀκροατὴν μὲ τὸ βαθύ αἰσθημα, μὲ τὸ ὅποιον παίζει. Βλέπων τις αὐτὸ τὸ ἀφελές καὶ ὠραῖο παιδί, — ἡδὴ ἄγει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας της — ἀδυνατεῖ νὰ πιστεύσῃ τὰ ὅσα του! Τόση εἶνε ἡ τέχνη, ἡ ἀκτινοβολία τῆς ἰδιοφυίας της. Ἡ συναλλία τῶν δυν Χέλμη ἐστέφθη ὑπὸ ἐπιτυχίας πρωτοφανοῦς διὰ τὰ καλλιτεχνικὰ χρονικά τῆς πόλεως μας.

Ἐξτετελέσθησαν ἐκτός ἄλλων τὸ Perpetium Mobile τοῦ Ries δυσκολώτατον εἰς τὴν διερχομένην, ἡ Ἰσπανικὴ συμφωνία τοῦ Lalo καὶ ἡ Ballade et Polonaise τοῦ Vieuxtemps.

Σίδουλα

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Λόρτμουνδ τῆς Γερμανίας, νέους θριάμβους κατήγαγεν ἡ ἐν τῇ ἐκεί Ὀπερᾷ ἀπὸ διετίας ἐργαζομένη Ἑλληνὶς μεσόφωνος δεσποινίς Ἑλένη Στυλιανίδου, ὑποδοθέντα εἰς τὸν «Ὀρφέα» τοῦ Γκλόουκ τὴν Εὐρυδίκην.

Αἱ ἐκεῖ ἐκδιδόμεναι ἐφημερίδες εἶνε πλήρεις ἐπαίτες-τικῶν κρίσεων διὰ τὴν Ἑλληνίδα αὐτοῦ.

Ἀφικνεῖται ἐκ Βιέννης ἡ δεινὴ κλειδοκυμβάλιστρια δεσποινίς Ἀγλαΐα Βυζάντη ἐκ τῆς πατριωτικωτάτης καὶ σηματούσης οἰκογενείας Ζ. Βυζάντη ἐγκαιεστημένης ἐν Βεσσαβίᾳ καὶ πολλὰς ὕπηρεσίας παρασχούσης ἐκάστοτε εἰς τοὺς ἐκείσε μεταβαίνοντας ὁμογενεῖς. Μετ' ἐπιτυχεῖς σπουδὰς ἐν τῷ Ὁδείῳ τῶν Παρισίων ὑπὸ τὴν καθήγησιν τοῦ Δρος Delaborde, μεταβᾶσα εἰς Βιέννην καὶ μαθητεύσασα εἰς τὸ αὐτόθι Ὁδεῖον ὑπὸ τὴν καθήγησιν τοῦ Δρος Reinhold ἐξῆλθεν ἀριστοῦχος. Ἐξηκολούθησε τὰς μουσικὰς αὐτῇ; σπουδὰς ἐπὶ διετίαν παρὰ τῷ ἀριστοκράτῃ καὶ ἐξόχῳ μουσικῷ Paul Weigarten καὶ παρὰ τῷ καθηγητῇ τῆς Orgue καὶ ἀρχιμουσικῷ τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐκκλησίας De Bhöm. Ἡ δεσπ. Βυζάντη θὰ δώσῃ ἐν συναλλίᾳ προσεχῶς δελτάματα τῆς ἐξόχου αὐτῆς ἱκανότητος.

Ἡ Βασιλικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἀκαδημία τῆς Νεαπόλεως δημοσιεύει ἐν τῷ τελευταίῳ τόμῳ τῶν Πρακτικῶν αὐτῆς ἀριστοτεχνικὴν μετάφρασιν ὑπὸ τοῦ κ. Simone τῆς περὶ τοῦ αἰνίγματος τοῦ διαβόητου γράμματος τῆς Κόρης τοῦ Ἀντίου γνωστῆς μελέτης τοῦ κ. Σβορώνου, τῆς δημοσιευθείσης τὸ πρῶτον Ἑλληνιστὶ ἐν τῇ Διόνει τῇ Ἐφημερίδι τῆς Νομισματικῆς Ἀρχαιολογίας.

Σεβαστή Καλλισπέρη

Μετά τριετή άπουσίαν εξ Ἀθηνῶν επανήλθεν εξ Ἀμερικῆς ἡ διακεκριμένη φιλόλογος δεσποινίς Σεβαστή Καλλισπέρη, ἡ μετὰ ζήλου καὶ παρηγοίας ἀγωνισθεῖσα πάντοτε ὑπὲρ τῆς ὑγιoυς διαπαιδαγωγήσεως καὶ τοῦ ἔθνικοῦ μέλλοντος.

Ἡ δεσπ. Καλλισπέρη μετέσχε εἰς τὸ μέγα ἐν Βοστώνῃ διεθνὲς συνέδριον ὑπὲρ τῆς ἐγκρατείας, εἰς τὸ ἐν Ν. Ὑόρκῃ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, εἰς τὸ ἐν Βασινγκτόνι τῶν μητέρων, ἐπεσκέφθη δὲ πλείστας πόλεις τῆς Ἀμερικῆς μελετῶσα τὸ εκπαιδευτικὸν σύστημα καὶ διενεργήσασα διαλέξεις, τεινούσας εἰς τὴν προπαρασκευὴν πρὸς παλινοστήσιν τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων, ἅμα δὲ ἐμπεδούσας τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα.

Ἡ δεσπ. Καλλισπέρη ἀπογοητευμένη ὁμως ἐκ τοῦ ἐδῶ περιβάλλοντος σκοπεῖ καὶ πάλιν νὰ ἀπέλθῃ εἰς Ἀμερικὴν ὅπως συνεχίσῃ τὸ εκπολιτιστικὸν καὶ ἑλληνικώτατον ἔργον τῆς.

2 ἑκατομύρια φράγκα ἐπωλήθη κατ' αὐτὰς ἡ εἰκὼν τοῦ μεγάλου Ἰσαγοῦ ζωγράφου Βελασκὲς, ἡ παριστώσα τὸν Φίλιππον Δ', εἰς ἓνα πλοῖσιον Ἀμερικανόν.

Ὁ ἐν τῇ Καλλ. σχολῇ καθηγητὴς τῆς σκιαγραφίας κ. Σπ. Βικάντος ἀπελύθη καὶ διωρίσθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ κ. Παῖλος Ματθιόπουλος.

Ἡ ἀπόλυσις τοῦ κ. Βικάντου ἐνεποίησε θλίβεράν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς καλλιτεχνικοὺς κύκλους. Ἐδνυχῶς ἀνεκλήθη τὸ διάταγμα, διότι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπολύσῃ τὸν κ. Βικάντον, ἐνεκα τοῦ περὶ μονιμότητος νόμου, καὶ οὕτω ἀπεσοβήθη μία κατάφωρος ἀδικία.

Τὸ Ἀθηναϊκὸν κουαρτέτο κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐμφάνισιν, ἐξετέλεσε μετὰ θαυμαστῆς ἁρμονίας τὸ κουαρτέτο (op. 29) εἰς la mineur τοῦ Σομφερετ, τὰς variations τοῦ κοσέρτου op. 18 τοῦ Βετόβεν καὶ τὸ κουαρτέτο εἰς re majeur τοῦ Χάυδν. Οἱ συμπαθεῖς καλλιτέχναι θερμότητα ἐχειροκροτήθησαν.

Ὑπὲρ τοῦ Συνδέσμου τῶν σταθμῶν τῶν πρώτων βοηθειῶν ἐδόθη ἑσπερίς ἐν τῷ Δημοτικῷ θεάτρῳ. Ἐπαίχθη ὑπὸ ἐρασιτεχνῶν ἡ «Βασίλισσα Σαββᾶ» μονόπρακτον δράματιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔδωσαν ἀρετὴν ζωὴν ἡ κ. Ζέγγελη καὶ ἱζως ἡ δεσπ. Αἰλὴ Χατζι-κουν. Ἐλαβον μέρος καὶ οἱ κ.κ. Κατσογιάννης καὶ Γαλαρόπουλος. Εἰς τὸ μουσικὸν μέρος διεκρίθη ἡ ἀριστερία κ. Βασενχόβεν, ἔφαλε δὲ μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας ἡ διακεκριμένη καθ' ἡγήτρια κ. Τασία Λυμπεροπούλου. Ἐπαίχθη ἐν τέλει Γαλλιστὶ τοῦ Ἀλεβῦ τὸ «Αὐτόγραφον», εἰς ὃ διεκρίθησαν αἱ δεσποινίδες Δομαλά, Μπαῖρα καὶ ὁ κ. Ζωλός.

Εἰς τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν ἐδόθη συνουσία ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ κλειδοκυμβάλου κ. Ἀλ. Λογομπαρδί, συμπράκτορος τοῦ κ. Σοβίλτσ.

Ὑπὸ τῆς δ. Μελπ. Κολυβά ιδρύθη γυμνασίον ἑλλην. ὁπερέττα, μὲ ὑμφωνοὺς τοὺς κ.κ. Βενιζέλον, Κορινιώτην, Βολάνην καὶ βαρύντονον τὸν κ. Βεκαρέλην. Θὰ παίζουσιν εἰς τὸ «Πολυθέσμα».

Τὸν προσεχῇ Σεπτέμβριον θὰ ἐορτασθῇ ἐν Χριστιανίᾳ ἡ 100ετής τοῦ ἐκεῖ Πανεπιστημίου. Ἐκλήθη νὰ ἀντιπροσωπεύῃ καὶ τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον.

Εἰς τὴν κενὴν θέσιν ἣν κατείχετο ὁ Μαθιὲς ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ ἐξελέγη ὁ ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς καρδινάλιος Λουδοβίκος Δουχέαν.

Ἡ δημοφιλὴς Μίλα Τέρεν, ἡ πεταχτὴ καὶ χαρίεσσα Βιεννέζα ὑμφωνος, μὲ τὸν καλῶς κατηρτισμένον διάσκειν, ἔδωκε δέκα παραστάσεις εἰς τὸ Δημοτικόν, ἐν αἷς καὶ τὴν ἑξῆς ὁπερέτταν «Ἀγνή Σωσάννη» ἣτις ἐνεθουσίασε τοὺς Βιενναίους, ἀλλ' ὄχι καὶ τοὺς Ἀθηναίους. Ἐκ τοῦ θιάσου ἰδιαίτερος δέον νὰ ἐξαρθῇ ἡ θαυμασία ὑπόκρισις τοῦ κομικοῦ κ. Γκούτμαν.

Ἡ τρίτη συναυλία τοῦ Ὁδείου ἦτο ἀπὸ τὰς ἀρίστας. Ἐξετελέσθη ἡ συμφωνία op. 64 τοῦ Schubert ἣτις εἶνε τὸ κένειον ἔργον τοῦ παραγωγικωτάτου μουσουργοῦ, γράφραντος 800 συνθέσεις. Ἡ συμφωνία αὕτη εἶνε ἀριστοτέλεσμα χάριτος καὶ αἰσθηματικότητος. Αὐτομόνον μέρη ἐπρόφρασε νὰ γράψῃ, ἐξ αὐτῶν δὲ ἐννεαί τις ποτα ὑπῆρξεν ἡ ἀπώλεια τῆς τέχνης, ἀφοῦ ἀπέθανεν ὁ Σούβεργ, ὃν ὁ Βετόβεν ἀπεκάλεσε δαιμόνιον, ἐν ἡλικίᾳ 31 ἔτους.

Τὸ κοσέρτο εἰς μι εἰσακτοῦ Μένδελσον ἀπεδόθη ἀριστοτεχνικῶς ὑπὸ τοῦ κ. Μπουστιντοῦ, συνοδευοῦσης τῆς ὀρχήστρας, ἡ δὲ δεσποινίς Ἀντωνοπούλου ἐξετέλεσε μετὰ πολλῆς εὐχερείας τὸ concerto εἰς μι μείζον τοῦ Αἰστ. Μετέσχε καὶ ἡ δεσποινίς Γεννάδη τραγουδήσασα μονωδίαν τῶν «Ὀδενότων» (air du Page). Ὁ μικτὸς μόνον χορὸς ὑπελείφθη, αἰσθητὴ δὲ ἡ ἑλλειψις καλοῦ ὑμφωνοῦ.

Ὁ Βικέντιος Τζέμιτο, ἐκ τῶν μεγαλειτέρων γλυπτῶν τῆς Ἰταλλας, ὁ πρὸ εἰκοσαετίας γενόμενος ὀνομαστὴς διὰ τὸ ἔργον του «Ὁ μικρὸς ἄλιεύς», ἐξηφανίσθη εὐθὺς ἀμέσως ἔκτοτε, παθὼν διατάραξιν τῶν φρενῶν ἐνεκα ἀτυχοῦς ἔρωτος πρὸς τινα κυρίαν τῆς αὐλῆς. Ἐσχάτως ἐθεραπεύθη καὶ πρὸ τινος ἐξῆλθε διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ εἰκοσαετίας ἐκ τῆς ἐν Νεαπόλει οἰκίας του. Ἦδη ἐργάσθη νέον ἔργον τὸν «Ποσιδῶνα», περὶ οὗ ἐνθουσιῶδεις ἐγγράφησαν κρίσεις.

Εἰς τὴν ἐν Ρώμῃ Β. Ἀκαδημίαν τοῦ Λέντσεϊ ὁ πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας παρουσίασεν εἰς τινα συνεδρίασιν μελέτην τοῦ κ. Σ. Μπροῦβερε περὶ τοῦ ἔργου τοῦ ποιητοῦ κ. Σ. Μαριζώκη. Ἡ μελέτη θὰ δημοσιευθῇ

εἰς τὸ περιοδικὸν τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν τῆς Ἀκαδημίας.

*

Τὸ Συνέδριον τῶν Ἀνατολιστῶν θὰ συγκροτηθῇ ἐν Ἀθήναις τὴν 25ην Μαρτίου 1912.

Μέχρι τοῦδε ἔχουν ληφθῇ καταφατικαὶ ἀπαντήσεις συμμετοχῆς ἐκ μέρους τῶν σοφῶν πάσης γῆς 100.

Υπολογίζεται δὲ θὰ συγκεντρωθῶσιν ἐν Ἀθήναις διὰ τὸ Συνέδριον 800 ἔσονται ἑταῖροι.

Τὸ Συνέδριον θέλει διαρκέσει 7 ἡμέρας, διαιροῦμενον εἰς δώδεκα τμήματα. Ἐδραὶ δὲ τῶν τμημάτων τούτων θὰ εἴναι τὸ Πανεπιστήμιον, ἡ Ἀκαδημία, ἡ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, ὁ «Παρθενόνα», ἡ Γερμανικὴ καὶ ἡ Γαλλικὴ Σχολή.

Ἀμέσως μετὰ τὴν πέρας τοῦ συνεδρίου μέγα μέρος τῶν συνέδρων θὰ ἐπιχειρήσῃ ἀρχαιολογικὰ ταξίδια ἀνά τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς Ἑλληνικὰς χώρας ἐπὶ ἰδίῳ μεγάλῳ ἀτμοπλοῖον.

*

Ἡ γεὰ καὶ πτωχὴ μοδίστα Μαργαρίτα Ὠντόν, ἥτις ἐβραβεύθη διὰ τὸ μυθιστόρημα αὐτῆς «Μαρία Κλαίρη» ὅπερ εἶνε ὡσεὶ ἡ αὐτοβιογραφία της, ὡσαύτως ἐβραβεύθη καὶ εἰς ἄλλον φιλολογικὸν κύκλον διὰ τὴν ἰδιοφυίαν της καὶ τὴν ἐγκαρτέρησίν της. Τῇ ἀπενεμήθη τὸ ἐκ 5000 φρ. βραβεῖον τοῦ περιοδικοῦ «Vie Heureuse» κατόπιν ψηφοφορίας ἐπιτροπῆς ἐξ εἰκοσι κυρίων λογίων, ὧν αἱ 11 ἐψήφισαν ὑπὲρ τῆς Ὠντόν.

*

Κατὰ τὸν προσεχῆ Ἀπρίλιον διενεργεῖται ἐν Ρώμῃ Διεθνὲς Συνέδριον Μουσικῆς, εἰς ὃ ἐκλήθη νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ Ἑλλὰς.

*

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῆς Ρώμης προσέκηρυξε διεθνή διαγωνισμόν στιχουργίας εἰς τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν ἐπὶ τῇ ἐπετειῇ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Ἰταλίας εἰς βασιλείαν.

*

Affranchis (Ξεσκαβωμένοι). Εἶνε ὁ τίτλος τοῦ μάλλον ἀξιοσημειώτου ἐκ τῶν ἐφτείνων δραμάτων ὅπερ ἐπαίχθη εἰς τὸ Παρίσι. Πρόκειται περὶ τῶν μὴ ἀκολουθοῦντων τὴν τρέχουσαν ἡθικὴν, ἀλλὰ ζῶντων μὲ τὴν ἰδίαν φιλοσοφικὴν τῶν ἀντίληψιν. Συγγραφεὺς ἡ κωφάλαλος κυρία Λενερεῦ.

*

Ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 67 ἐτῶν ὁ Charles van der Stappen, καθηγητὴς τῆς γλυπτικῆς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν καλῶν τεχνῶν ἐν Βρυξελλαῖς, ὁ γονιμώτερος τῶν Βέλγων γλυπτῶν. Ἦτο ἀπὸ εἰκοσαετίας μέλος ὧν τῶν ἐλλαδοικῶν ἐν Διέγῃ. Ἐπὶ μακρὸν οἰκεῖν ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐκ τῶν ἔργων του γνωστότερα εἶνε: «Ὁ καλλιπαιστής τοῦ Φαύνου, ὁ Ἀνθρωπος μὲ τὸ ξίφος, ἡ Διδασκαλία τῶν Καλῶν Τεχνῶν, (ἥτις κοσμεῖ τὴν πρόσωπον τοῦ Μουσείου τῶν Βρυξελλῶν), τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀγ. Μιχαὴλ καὶ πληθὺς προτομῶν. Τὸ τελευταῖον ἔργον του, τὸ σινκεφαλαῖον ὅλην του τὴν ζωὴν, εἶνε τὸ Μνημεῖον τῆς Ἑργασίας. Οἱ μαθηταὶ του, οἵτινες εἶνε πολυπληθεῖς, ἀπεφάσισαν ν' ἀνεγείρουν μνημεῖον πρὸς τιμὴν του.

*

Ἀπὸ τοῦ λήξαντος μηνὸς παρεπιδημεῖ ἐν Ἀθήναις ὁ νεαρώτατος ἀλλὰ καὶ ἱκανώτατος Ἀμερικανὸς ζωγράφος κ. Paul Swan διακρινόμενος διὰ τὴν μεγάλην πρωτοτυπίαν του καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν αἰσθητικὴν. Ὁ κ. Σουὰν ἀπέστειλεν ἡμῖν τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν, ἀγαθὴν ἑλλῶν τὴν ἑκδοσὶν τῶν ἔργων του, διὰ τὰ ὅποια ἡ ἐκλεκτὴ ἡμῶν συνεργαῖς κ. Εἰρήνη Δημητράκοπούλου θὰ γράψῃ εἰδικὴν κριτικὴν διὰ τὴν «Πινακοθήκην».

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ συμπαθοῦς ζωγράφου ἔχει ὡς ἐξῆς.

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Πολλοὶ φίλοι μου μὲ παρεκάλεσαν νὰ ἐκθέσω τὰ ἔργα μου εἰς κοινήν θέαν. Ἐσκέφθην ὅμως ὅτι θὰ ἦτο

Παῦλος Σουὰν

καὶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς φίλους μου καλλιτερον νὰ δεχθῶ εἰς τὸ δωμάτιόν μου ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀγαποῦν τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐκφρασὴν μιᾶς ψυχῆς.

Κατοικῶ εἰς τὸ βον πάτωμα τῆς «Pension Mac-Tagart» εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου ἀρ. 10 καὶ δέχομαι ὥραν 4—5 μ. μ., ἐπειδὴ δὲ πρέπει κανεὶς ν' ὀναρῇ μίαν ἀρκετὰ ὑψηλὴν σκάλαν, νομίζω ὅτι ὅσοι πάσχουν ἀπὸ τὴν καρδίαν τους δὲν πρέπει νὰ διοκινδυνεύουν τὴν ζωὴν τους πετιῶντες εἰς τὰ ὕψη. Ὅπωςδὴποτε αἱ δύο δραχμαὶ αἱ ὅποιοι κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐξοικονομῶ ἡμποροῦν νὰ κάμουν εὐτυχὴν ἑνα ἄνθρωπον.

Ἡ θεωρία μου εἶνε ὅτι ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ ἔχῃ μέσα του τὴν ιδέαν τῆς εὐμορφίας, ἡ ὅποια γεννᾶται ἀπὸ πολλὰς παρεξηγήσεις τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ θλίψεως, καὶ ἂν ἔχῃ τὴν καλλιτεχνικὴν προδιάθεσιν, (ἥτις εἶνε μία ἄλλη ἐκφρασις τοῦ «θείου πυρός»), θὰ ἐκφράσῃ καὶ θὰ δημιουργήσῃ ὥρατα πράγματα. Ἐν τούτοις, ἐκείνο τὸ ὅποτον συχνὰ γύρω μας ἀκούομεν «γεννημένος καλλιτέχνης» δὲν ἔχει καμμίαν ὑπόστασιν· γαίνονται μόνον κανεὶς μὲ τὸ ὕλικόν τὸ χρησίμου διὰ τὸ ἐσωτερικὸν πῦρ. Πρέπει γὰρ ἔχῃ ὅμως ἀγωγήν καὶ φιλοσοφικὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ γνῶσιν τοῦ «ἐγώ» του πρὶν δώσῃ εἰς τὰ ὄφειρά του τὴν ὕλικήν μορφήν καὶ τὰ παραδώσῃ εἰς τὸν κόσμον. Ἐπίσης καμμίαν σημασίαν δὲν ἔχει ἡ ἐκφρασις: «Ἀρκετὰ καλὸς καλλιτέχνης», ἂν δὲν ἀποτελεῖσθε κανεὶς τὸ ἔργον του. Ἀλλ' ἂν κανεὶς δὲν ἐξέφρασε μέχρι τέλους τὰς ιδέας του εἶνε μόνον ἐργάτης, ἴσως τυφλός, ὁ ὅποτος ζητεῖ ὁδηγόν. Δύο ιδιότητες χρειάζονται ἀπολύτως εἰς τὸν καλλιτέχνην· λεπτότης καὶ δύναμις. Τὸ πρῶτον εἶνε γυναικεῖον καὶ τὸ δεύτερον ἀνδρικό. Τὰ δύο αὐτὰ στοιχεῖα εἶνε ἀνάγκη νὰ κλείσῃ κανεὶς εἰς τὴν ψυχὴν του, διότι κατ' ἄλλον τρόπον δὲν εἶνε δυνατόν νὰ δημιουργήσῃ πρωτοτύπως. Συχνὰ βλέπομεν λεπτότητα αἰσθήματος εἰς ἔργον τέχνης χωρὶς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀνδρικότητα καὶ τότε μένομεν ἀδιέφοροι ἀπέναντι του· ἂν ὅμως καὶ τὸ ἕτερον στοιχεῖον ὑπῆρχε, τότε θὰ ἔλεγε τὴν ἱστορίαν τὴν ὅποιαν τώρα μόλις μᾶς κάμνει νὰ ὑποπτεύομεν. Ἄλλοτε πάλιν βλέπομεν μίαν εἰκόνα μὲ δύναμιν μόνον ἀγρίαν καὶ ἀνεξημέρωτον, καὶ

τότε μᾶς γεννᾷ κάποιον αἰσθημα φόβου τὸ ὅποιο μᾶς κάμνει νὰ εἰλωμεν :

«Ὡ, ἂν εἶνε μόνον ὀλίγην ἡσυχία λεπτότητα». Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μία εἰκὼν ἢ ὅποια ἔχει τὰ δύο αὐτὰ στοιχεία, κατωμένα ἀπὸ ἕνα καλλιτεχνικὸν ἄνθρωπον, δὲν εἶνε δυνατόν παρὰ νὰ φθάσῃ εἰς ὅ, τι προσωοιοῖται. Ὡς ἡ τέχνη εἶνε ἡ πραγματοποίησις μιᾶς ἰδέας, παρουσιαζομένης δι' ἐνὸς μέσου τὸ ὅποιον τὴν δημιουργεῖ. Κάθε καλλιτέχνης πρέπει νὰ ἔχῃ μίαν ἰδέαν διὰ τὸ ἔργον του, καὶ εἰς τὴν ἔκφρασίν του ποτὲ δὲν ἡμπορεῖ νὰ μιμῆται τίποτε.

Ἡ μήμηρις εἶνε ἡ αὐτοκτονία τοῦ καλλιτέχνου. Ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ γνωρίζῃ κατὰ ἀπὸ τὸ κάθε τι καὶ κάθε τι ἀπὸ τὸ κατὰ, πρέπει νὰ μὴν ἀποκλείῃ κανένα τρόπον ἔκφρασεως καὶ όταν ἀκόμη μόνον ἕνα μεταχειρίζεται. Ὁ καλλιτέχνης ὁ ὁποῖος μεταχειρίζεται μόνον ἕνα τρόπον ἔκφρασεως εἶνε στενός. Ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ αἰσθάνεται ὅτι εἶνε ὁ παγκόσμιος ὁμιλητὴς εἰς ἕνα βωβὸν κόσμον. Πρέπει νὰ αἰσθάνεται ὅτι εἶνε ὁ ἀδελφὸς τοῦ κάθε διεφθαρμένου ἀνθρώπου καὶ ὅμως νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἔχει τὸ «θεῖον πῦρ».

Πρέπει πρῶτον καὶ τελευταῖον νὰ γνωρίζῃ ὅτι εἶνε «ἕνας μικρὸς ἐκτελειτὴς μιᾶς μεγάλης ὑπερβολῆς». Ἡ εὐτυχία εἶνε σκοπὸς κάθε ἀνθρώπου· ἂν δὲν εἶνε, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀσθενής. Ἐργώρια ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι ἦσαν εὐτυχίστατοι όταν ἦσαν περισσότερον δυστυχεῖς. Αὐτὸ εἶνε μία διαστροφή. Διαστροφή εἶνε τὸ νὰ βλέπῃ καθεὶς τὰ πράγματα μέσῳ μιᾶς γλῆσας, ὅποτε τὰ συγχίζει ἕνεκα τοῦ ὀλιγοτέρου φωτός· τὸ ὅποιον δέχεται· ἐπίσης δὲ καὶ κρύπτει τὴν εὐμορφίαν των. Μία ψυχὴ ποτὲ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε διεφθαρμένη ἐφ' ὅσον ἡμπορεῖ νὰ βλέπῃ ἢ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐμορφίαν, καὶ ὑπάρχει καποια ὁμορφία σὲ κάθε ψυχῇ. Τὰ λερωμένα νερὰ θὰ ἔμειναν πάντα ἡσυχα, ἂν ὅλοι οἱ ἀναμάρτητοι ἔοριπτον τὸν πρῶτον λίθον.

Τί σχέση ἔχει αὐτὸ μὲ τὴν Τέχνην;

Ἐνας καλλιτέχνης εἶνε ἱκανὸς νὰ ἀποδείξῃ αὐτὰ εἰς ἕν ἀληθινὸ πορτραῖτο του. Κανείς δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἐξιδανικεύῃ. Ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ μίαν προσωοιογραφίαν καὶ ὁ κόσμος βλέπων αὐτήν θὰ εἴπῃ. «Εἶνε πολὺ ἐξιδανικευμένη». Καὶ ὁ φιλόσοφος βλέπων αὐτήν θὰ εἴπῃ : «Τῆς λείπει ἡ δύναμις».

Οἷτω, ἡ ἔρμηνεία τὴν ὅποیان ἀποδίδει ὁ καλλιτέχνης εἰς τὸ μοντέλο του, εἶνε ὁ τρόπος διὰ τοῦ ὁποῖου δεικνύει εἰς τὸν κόσμον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον πολλὰ καὶ ὅτι ἡ εἰλικρίνεια καὶ φιλευσπλαγγία καὶ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀποθυσία εἶνε πάντοτε ὡ, ἔσονται εἰς τὸ βάθος τῆς ἀνθρωπότητος κορδύς. Μὲ πίστιν διὰ τὴν ὁμορφίαν καὶ μὲ τὰ μάτια πρὸς τὰ αἰώνια ἀστρα.

Ἀθήναι

Ἰδιὸς σας
Παῦλος Σουάν

Ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου ὁ καθηγητὴς ἐν αὐτῷ κ. Γ. Μιστριώτης ἐξεφώνησε δριμύν Φιλιππικὸν ἐναντίον τῶν χυδαίων, οὓς ἀπεκάλεσε προδότες τῆς πατρίδος. Ἡ αἰθουσα ἦτο κατάμεστος, διεκοινοῦντο δὲ οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τῇ πολιτικῇ, τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τοῖς γράμμασι. Μετὰ τὴν ὁμίλειαν συνώδυνσαν τὸν κ. καθηγητὴν μέχρι τῆς οἰκίας του πλεῖστοι καθηγηταὶ καὶ φοιτηταί.

Ὁ κ. Μιστριώτης ἀνέφραξεν ἐν τῷ λόγῳ του ὅτι καὶ ὁ Οἶκ. Πατριάρχης καὶ ὁ Βασιλεὺς ἀποδοκιμῶνται τοὺς προσπαθοῦντας νὰ διασρεβλώσωσι τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Μελετᾶται ἡ ἔδρασις Ἑθνικοῦ θεάτρου, ἡρχισ δὲ νὰ ψιθυρίζεται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κ. Παλαμᾶ ὡς μέλλοντος διευθυντοῦ. Καίτοι ὅλα εἶνε πρόωρα, πολλὴ ἀντίδρασις ἐξεδηλώθη κατὰ τοῦ εἰρημένου προσώπου,

διότι ἡ διεύθυνσις Ἑθνικοῦ θεάτρου ἀπαιτεῖ διοικητικὸν πνεῦμα—οἱ δὲ ποιηταὶ εἶνε πάντοτε ποιηταὶ—καὶ προσώπον ὑπέρτερον πάσης διαμάχης, ὃ δὲ κ. Παλαμᾶς εἶνε ἀρχηγὸς τῶν μαλλιαρῶν, ἀλλοίμονον δὲ ἔαν τὸ Ἑθν. θεάτρον μολυνθῇ μὲ τὸ ἄγος τῆς μαλλιαροσύνης.

Διυκεκριμένος δημοσιογράφος, ὁ Γεώργιος Γκολδάσης ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις. Εἰργάσθη ἐπὶ μικρὸν ὥς ἐρχισυντάκτης τῶν «Καιρῶν», ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως δὲ τῆς «Ἀστραπῆς» διεκρίθη ὡς πολιτικὸς αὐτῆς ἀρθρογράφος.

Οἱ Ἕλλην. θίασοι πεισοδεύουν. Ἡ Κυβέλη μετὰ τὸν Βόλον, θὰ μεταβῇ εἰς Σῶρον. Ὁ Ταβουλάρης παίξει εἰς τὸ Καῖρον. Ὁ θίασος Φῶρετ-Νίκα εἶνε ἤδη εἰς Μανσοῦραν, κατόπιν δὲ θὰ μεταβῇ εἰς Σμύρνην. Ἡ ὀπερέττα τοῦ Παπαϊωάννου παίξει εἰς τὴν Ρουμανίαν, εἰς Πάτρας δὲ μετέβη ὁ θίασος Σταυροπούλου-Λαζαρίδου.

Ἐν τῷ δραματικῷ διαγωνισμῷ τοῦ Ἑλλήν. φιλολογικοῦ συλλόγου Κων)πόλεως, μεταξὺ 4 ὑποβληθέντων ἔργων, ἐβραβεύθη παμνημονεῖ ἡ «Ἀνθοῦλα» τοῦ κ. Θ. Θωμά. Εἰσηγητὴς ἦτο ὁ κ. Γ. Ἀποστολίδης.

Ὁ ἐν Παρισίοις κριτικὸς κ. Lebesque μεταφράζει Γαλλιστὶ τὴν συγγραμμὴν ἐντεῦθεν τοῦ κ. Πολιβ. Δημητράκοπούλου τὸν «Ἐρωτόκριτον» εἰς ἐλευθέρους στίχους. Τὸν πρόλογον θὰ γράψῃ ὁ κ. Α. Καμπούρογλος.

Κατὰ τὰς πληροφορίες τῶν Βιενναίων ἐφημερίδων ἐκ Πετροπόλεως τὸ καλλιτεχνικὸν θεάτρον τῆς Μόσχας ἡγόρασεν ὅλα τὰ ἀνεκδοτὰ δράματα τοῦ Τολστόη, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων εἶνε ἀτελῆ, καὶ ὡς φαίνεται θὰ συμπληρωθῶν κατὰ τὴν ἐπελεθούσαν συμφωνίαν παρ' ἐπιτροπῆς δραματογράφων. Ἐν ἐκ τῶν ὀλίγων πλήρων δραμάτων εἶνε τὸ «Ζὼν πτώμα», ὅπερ θὰ παρασταθῇ προσεχῶς.

Κάποιοι εἰκοσιτριετής Ὀλλανδὸς, ὀνόματι Σίγκριστ, ἔχον, ὡς διετίνετο, ἀφορμὰς παραπόνων κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὅποια τὸν ἡδέικησεν ἀπορρίψασα τὴν αἰτησίαν του περὶ ἀλλαγῆς ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς θητείας, ἐπῆγεν εἰς τὸ Κυβερνητικὸν Μουσεῖον τοῦ Ἀμστερδὰμ καὶ κατέσχισε μὲ τὸν σονγιά του ἐν ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τοῦ Ρέμπραντ, τὸν «Νυκτοσκοπὸν».

Ὁ γεαρός Καννίβαλος ἐπρόφρασε νὰ σύρῃ μόνον τρεῖς μαχαιρὶς ἐπὶ τῆς θόδης, διότι στυγερὴ ἀμείσως παρὰ τῶν φυλάκων καὶ παρεδόθη εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Ἡ ζήμια τῆς εἰκόνης εὐτυχῶς εἶνε εὐκόλον νὰ διορθωθῇ.

Ὁ πίναξ αὐτὸς εἶνε τὸ μόνον ἔργον τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου, εἰς τὸ ὅποιον προσεπάθησεν οὗτος νὰ ἐκφύγῃ τῆς συνήθους τεχνουργίας του καὶ νὰ ζωγραφίσῃ σκηνὴν στρατιωτικὴν φραιζομένην ἀπλῆτος ὑπὸ τοῦ ἡλίου, παρὰ τὸν νυκτερινόν της τίτλον. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς εὐρίσκεται εἰς ἰδιαιτέρον δωμάτιον τοῦ Μουσείου, ὅπου οὐδεμία ἄλλη εἰκὼν ὑπάρχει ἀνηρτημένη.

Ἐσχάτως ἐπωλήθη ἐν Λονδίνῳ ἡ περίφημος βιβλιοθήκη τοῦ τραπεζίτου Χούθ, μία ἐκ τῶν σπουδαιότερων βιβλιοθηκῶν μεγίστης φιλολογικῆς ἀξίας. Ἡ κολοσσαία αὕτη βιβλιοθήκη, τὴν ὅποیان χρειαζέσεται εἰς διὰ νὰ μελετήσῃ 30 ἔτη, ἐπωλήθη ἀντὶ τοῦ ποσοῦ 400,000 λιγῶν στερλινῶν. Ἐκ τῶν βιβλίων ἄλλα μὲν εἶνε μοναδικὰ, ἄλλα δὲ σπανίστατα. Ἐχεῖ δύο ἀντίτυπα τῆς Ἀγίας Γραφῆς τὸ μὲν τοῦ ἔτους 1450, τὸ δὲ τοῦ 1469. Ὑπάρχει ἐπίσης πλήρης συλλογὴ τῶν περιφημοτέρων

εκδόσεων τῶν ἔργων τοῦ Σαίξπηρου, καὶ πολέμιος συλλογῇ ἐγγράφων καὶ ἐπιστολῶν.

★

Εἰς τοὺς καλλιτεχνικοὺς κύκλους θέμα συζητήσεως ἐγένετο ἡ ἐπισκευὴ τοῦ Βασιλείου εἰς τὰ παρασκήνια τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα συνομιλία τοῦ "Ανακτος μὲ τὴν Κυβέλην κατὰ τὴν προτελευταίαν παράστασιν τῆς.

— Μὲν "ἔχον εἰπῇ τὰ παιδιὰ μου, εἶπεν ὁ Βασιλεὺς πρὸς τὴν Κυβέλην, οἱ εἶσαι πολὺ καλὴ ἡθοποιός. Καὶ πραγματικῶς ἔμεινα καὶ ἐγὼ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ παιζιμόν σου. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ξέρῃς οἱ εἰς τὸ Παρεῖοι οἱ ἡθοποιοὶ μαθαίνουν εἰς τὰ ἔργα εὐτὰ τοὺς ρόλους τῶν ἀπ' ἔξω.

— "Ἐχουν ἄλλα μῖσα ὅμως ἐκεῖ, Μεγαλειότατε, διέκρινον ἡ Κυβέλην.

— Τὰ ξέρω αὐτὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἰδικόν μου θίασον, ἐξηκολούθησεν ἡ Α. Μεγαλειότης, ἐννοῶν τὸν θίασον τοῦ πρὸ τετραετίας διαλυθέντος Βασιλικοῦ Θεάτρου. "Ἐμαθα ὅμως ὅτι θὰ παίξῃς τὸν «Ρωμαιοὶ καὶ τὴν "Ιουλιέταν» ἠρώτησεν ὁ Βασιλεὺς.

— Μάλιστα Μεγαλειότατε! ἀπήντησεν ἡ Κυβέλην. — Νὰ μὴν τὸν παίξῃς, διότι δὲν θὰ σὲ βοηθήσῃ καθόλου ὁ θίασός σου. "Ἐγὼ εὐτυχῶς δὲν θὰ... ἔλθω, ἂν τὸν παίξετε. Σὲ συμβουλεύω δὲ νὰ μὴν τὸ κάνετε αὐτό!

Οἱ λόγοι αὗτοί τῆς Α. Μεγαλειότητος πρὸς τὴν Κυβέλην, διαφωτιστὸς ριζικῶς μὲ τοῖς διαφοροῦς κριτικούς, ἔκαμαν αὐθιγόν.

★

Εἰς τινα ἐκκλησίαν τοῦ χωρίου Καμπανιάνου, κειμένου εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Ρώμης, ἀνευρέθη μία εἰκὼν Παταγίας, ἥτις κρίνεται ἐκ τῶν ἀρίστων ἔργων τῆς βυζαντινῆς τέχνης.

Παριεστὴ τὴν Παταγίαν κρατοῦσαν εἰς τὴν ἀγκλήν τῆς τὸν Χριστὸν καὶ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ καθηγγομένου Κανταλαμέσσα, ὅστις ἐκλήθη νὰ τὴν ἐξετάσῃ, πρόκειται περὶ ἔργου χρονολογημένου ἀπὸ τὸ ἔτος 1000. "Ἡ εἰκὼν ἦτο ἡμελημένη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὥς οὐχὶ καλλιτεχνικὸν ἔργον, καὶ διὰ τοῦτο ἔχεν ὑποστῇ ἀλλοιώσιν. Τὸ ἔργον παρεδόθη εἰς τὸν ζωγράφον Μπαρτολούτσι, ἵνα καθαρίσῃ αὐτό.

★

"Ἡ Σάρα Μπερνάρ ἐπεδύθη ἰσχυρῶς ἐν "Αμερικῇ τὸ πρόσωπον τοῦ "Ιουδα "Ισακάρωτῃ εἰς ἐν τριπράκτον παράδοξον δράμα τοῦ "Αγγλου Δὲ Μάυ, μεταφρασμένον εἰς τὴν γαλλικὴν.

"Ἡ τραγωδία δὲν ἀκολουθεῖ πιστῶς τὴν εὐαγγελικὴν διήγησιν. Παρουσιάζει τὸν "Ιούδαν ὡς ἐρωτευμένον μὲ τὴν Μαρίαν Μαγδαληνὴν, προδίδοντα δὲ τὸν Χριστὸν χάριν ἐκδικήσεως καὶ ὄχι πρὸς κερδοσκοπίαν.

Τὸ "Αμερικανικὸν κοινόν, τὸ πολὺ αὐστηρὸν καθόσον ἀφορᾷ τὴν θρησκείαν, εὐυχώρησεν εὐχαρίστας εἰς τὴν Σάραν Μπερνάρ τὴν μετομόρφωσιν τοῦ ἱστορικοῦ προσώπου τοῦ "Ιούδα, εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς τραγωδίας ἐκάλεσε 14 φορὰς ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὴν καλλιτέχνιδαν.

"Ἡ Μπερνάρ ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναλάβῃ δις τὸ λογιζομὸν ὅπερ συνειθίζεται εἰς τὰ ἀγγλοσαξωνικά θεάτρα πρὸς ἐπεξηγήσιν ἐνὸς νέου ἔργου κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ παράστασιν.

★

"Ἡ κόμησσα "Αλεξάνδρα Τολστόη, θυγάτηρ καὶ κληρονόμος τοῦ ἀποθανόντος Αἰλουσφον, ἀπεφάσισε νὰ δημοσιεύσῃ τὸν προσεχὲ Μάιον τὰ ἀνέκδοτα ἔργα τοῦ πατρός τῆς, ἅτινα φυλάσσονται ἐν χειρογράφοις καταθεθειμένα εἰς τινα Τράπεζαν. Θὰ ἀποτελέσουν δύο τόμους ὀρθόου σχήματος ἐξ 600 σελίδων ἕκαστον, καὶ θὰ πωλοῦνται ἀντὶ 16 φράγκων. "Ἡ δημοσίευσίς θὰ γίνῃ ταυτοχρόνως εἰς ῥωσσικὴν γλῶσσαν καὶ εἰς ἑβραϊκὴν μεταφράσει. Οἱ τίτλοι τῶν ἔργων τούτων εἶνε οἱ ἑξῆς :

Χαϊζῇ Κυράντ. "Ο πάτερ Σέργιος. Μετὰ τὸν χορόν. "Ο διάβολος. Τὸ πτώμα. Εἰς ψευδογελοιοποιούς. Τὸ ἡμερολόγιον ἐνὸς ῥελλοῦ. Τὸ φῶς λάμπει εἰς τὰ σκότη. Εἰς νεαρὸς Τσάρος. Τὸ μεταθανάτιον ἡμερολόγιον τοῦ Θεοδώρου Κοζμίτς. Τίς ἔχει δίκαιον; "Ἡ ἱστορία μιᾶς κυνέλης. "Αλιόκα Γκόρτχωφ. Τί εἶδα ἐν ὄνειρῳ. "Ἐχει ὅλας τὰς ἀρετάς. Τύχων καὶ Μελανία. Τὸ ἡμερολόγιον μιᾶς μητρός. Δὲν εἶμεθα ἐνοχοί. Τίς ἐφόνευσεν; "Ἡ παιδικὴ σοφία. Κατὰ τύχην. "Ἡ ἱστορία ἐνὸς «νιουχομπόρ».

"Ο νεώτερος σοσιαλισμός. Τὰ ἔργα ταῦτα εἶνε διηγήματα, μυθιστορήματα, ἀφηγήσεις, δραματὰ κλπ. Πλὴν αὐτῶν ὅμως θὰ συνεκομῶσι καὶ 17 ἱστορικαὶ καὶ κοινωνιολογικαὶ μελέται καὶ μία κωμωδία ὑπὸ τὸν τίτλον «"Ἡ σοφία». Βρυδύτερον θὰ δημοσιεύσῃ καὶ τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Τολστόη τὸ ὅποιον ἤρχισε γράφειν εἰς ἡλικίαν 25 ἐτῶν καὶ τὸ ὅποιον θὰ ἀποτελεσθῇ ἐκ 30 καὶ πλέον τόμων.

★

Τὸ μνημεῖον Μπλεριώ, προωρισμένον νὰ διαιωνίσῃ τὴν μνήμην τῆς ἱστορικῆς διαβάσεως τῆς Μάγχης δι' ἀεροπλάνου ὑπὸ τῷ διασίμῳ ἀεροπόρῳ, ἐτοποθετήθη ἐν Λούβρῳ ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον ἐνθα κατήλθε τὸ ἀεροπλάνον.

Τὸ μνημεῖον παριστάνει τὴν σιλουέταν χαριέτος μοναπλάνου, γεγλυμμένον εἰς λευκὸν γρανίτην. Ἀφήγησις σύντομος τῆς διαβάσεως εἶνε κεχαραγμένη ἐπὶ τοῦ βάθρου.

★

Εἰς τὸ θέατρον τῆς «"Αγαπητῆσεως» ἐν Παρισίοις ἐδόθη νέον δράμα τοῦ Γεωργίου Πόρτο ντε Ρίς, ὅστις θεωρεῖται ὡς ὁ ἀρχηγὸς τῆς ψυχολογικῆς σχολῆς, καὶ ὅστις εἶνε περίφημος διὰ τὰ δύο θαυμασία προηγουμένα ἔργα του, τὸ «"Παρελθὼν» καὶ ἡ «"Ἐρωτευμένη». Τὸ νέον τοῦτο δράμα κρίνεται ὡς ἀριστοτέλεσμα ψυχολογικῆς ἀντιλήψεως καὶ δεξιότητος, μὲ τὴν δξυτάτην ἀντιμτώπισιν μεταξὺ αἰσθημάτων καὶ χαρακτήρων, ἥτις ζωηροτάτη καὶ συγκινοῦσα ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς: Κόρια πρόσωπα τὸ δράμα εἶνε εἰς τυλιγογράφος 40τῆς περίπου, «ὁ γηραιὸς ἄνθρωπος», ὅπως εἶνε ὁ τίτλος τοῦ ἔργου, ὅστις δὲν κατώρθωσε ποτὲ νὰ μείνῃ πιστὸς εἰς τὴν γυναῖκα του, ἥτις ἐν τούτοις ἐν τῇ ἀγαθοτητί τῆς οὐδὲν ὑποπεύεται. Ἀλλὰ ἐκ τῆς πλάνης τῆς τὴν ἐξάγει ἡ ἄφιξις μιᾶς ζωηρᾶς καὶ πεταχτῆς Παρισινῆς, ἥτις σαγηνεύει τὸν «γηραιὸν ἄνθρωπον». Ταυτοχρόνως ἡ χάρις τῆς Παρισινῆς θέλγει καὶ αἰχμαλωτίζει καὶ τὸν υἱὸν τοῦ τυπογράφου διὰ πρώτην φορὰν δοκιμίζοντα τὰ ἡθονικὰ συμπτώματα τῶν ἐρωτικῶν βελῶν. Ἀλλ' ὅταν ὁ υἱὸς μανθάνῃ δι' ἐγκντο ἀντεραστῆς τοῦ πατρὸς, ἀλοθάνεται εἰς τὴν παρθενικὴν του ψυχὴν συγκλονισμὸν τρομερὸν καὶ αὐτοκτονεῖ.

★

Μία μεγάλη ἀπώλεια τῆς τέχνης συνέβη εἰς τὴν "Αμβέρσαν. "Ο πλούσιος συλλέκτης πινάκων ζωγραφικῆς κ. Μίκι θέτων ἐπιγραφὰς ἐπὶ κιβωτίου ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχε τοποθετήσῃ ἐν ἔργον τοῦ Ροδμπενς, ἐν ἔργον τοῦ Βὰν Δύνκ καὶ ἐν ἔργον τοῦ Τενιέ τὰς ἐπεκόλλα διὰ σφραγιδοκηροῦ. Προστίβει ἐν πυρετῶν, ἀλλὰ τὸ ἄκρον τοῦτον ἀναφλεγὲν πῦρτι ἐντὸς τοῦ κιβωτίου, μεταδίδει τὸ πῦρ εἰς τὰ ροκανίδια καὶ κατακαίει τὸν πίνακα τοῦ Ροδμπενς ὡς καὶ τὸν πίνακα τοῦ Βὰν Δύνκ καὶ τοῦ Τενιέ. "Ἡ ζημία ἀνέρχεται εἰς διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας φράγκων.

★

"Ἐκ Βερολίνου ἀγγέλλεται οἱ ἐτιμήθησαν διὰ τοῦ παραιοῦ τῆς "Αἰτίας τῶν Καλῶν Τεχνῶν ὁ φυσικομαθηματικὸς Γουλιέλμος Ρέντγκεν, ὁ τοπειογράφος Σενλέβερ, ὁ ἀνδριαντοποιὸς "Οττο Λέσσινγκ, ὁ ἀνατόμος τῆς Στομαχόλης Γουσταῖος Ρέτziους καὶ ὁ ἐν Κοπεγχάγῃ χημικὸς "Ιούλιος Τόμσων.

★

Ἰωάννης Σαῖφερ

Ἡ ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τοῦ Ὁδείου Λότζερε δοθεῖσα συναυλία ἦτο μία ἀληθινὴ ἐντροπία. Οἱ κ.κ. Σαῖφερ (βιολί), Μπέμερ (βιολοντσέλλον) καὶ ἡ κ. Λότζερε (πιάνο) ἐξετέλεσαν ἀνόγως καὶ ἀρμονικώτατα ἐν Τριῷ τοῦ Brahms. Ἡ δεσποινὶς Κρέμερ ἔπαιξε τρία ἄσματα (Σοθμπερτ καὶ Σιοδμανν), ὁ δὲ κ. Μπέμερ ἐξετέλεσεν ἀριστοτεχνικῶς ἐπὶ τῆς βαρελίτου μία σονάταν τοῦ Saint-Saëns, ἐν Pruludium τοῦ Σοπὲν κατὰ παράφρασιν τοῦ Goltermann καὶ κυριολεκτικῶς ἐροήτευσεν μὴ τὸ περιπαθεστάτον Spinnlied, τὴν χαριτωμένην σπουδὴν τοῦ Popper.

Κατὰ τὴν συναυλίαν ταύτην ἐξετιμῆθη ἐπίσης καὶ ἡ τεχνικὴ ἐκτέλεσις τοῦ κ. Σαῖφερ, ὅστις δικαίως θεωρεῖται ὡς ἐξέχουσα προσωπικότης εἰς τὸν μουσικὸν κόσμον.

Ὁ Σιρ Λόουρενς Ἀλμα Ταδέμα ἐώρτασε πρὸ τινος ἐν Λονδίῳ τὴν 75ην ἐπέτειον τῶν γενεθλίων του. Τὰ ἔργα τοῦ μεγάλου τούτου ζωγράφου κατατάσσουσιν τὸν καλλιτέχνην μεταξὺ τῶν ἀρίστων ἐκ τῶν συγχρόνων. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐξωγράφησεν εἰκόνας θεμάτων Ἑλληνισμοῦ. Γεννηθεὶς ἐν Ὁλλανδίᾳ κατὰ τὸ 1836 ἤρχισε τὴν σειρὰν τῶν ἔργων του κατὰ τὸ 1863, καὶ μὴ θανουμένην παραγωγικότητα ἐξωγράφησεν τὸν «Κάουλλον καὶ τὴν Λεοβίαν» τὸν «Ρωμαϊκὸν χορὸν», τὴν «Ἀγριππίναν καὶ τὸν Γερμανικὸν» ἔργα τὰ ὅποια ἐν τῇ ἀναπαράστασει τῶν μαρμάρων, τῶν ὑφασμάτων, τῶν χαλκῶν, τῶν μωσαϊκῶν, τῶν ἀρχαίων πρωτοτύπων μαρτυροῦν τὴν μεγάλην μελέτην τοῦ καλλιτέχνου. Κατὰ τὸ 1870 ἀνεχώρησεν ἐκ Βρυξελλῶν, ὅπου διέμενε, καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὸ Λονδίον, συνεχίσας ἐκεῖ τὴν λαμπρὰν ἐργασίαν του. Μεταξὺ τῶν ἄλλων περιφημότερα εἶνε τὰ ἔργα του ὑπὸ τὸν τίτλον «Ρωμαϊκὸς κήπος», «Ἡ ἀναγνώσις τοῦ Ὁμήρου», «Μία ἀρχαία παρὰ τῷ Ἀγρίππᾳ», «Ὁ Αὐτοκράτωρ Κλαύδιος», «Σαπφώ», «Σκλάβος εἰς Ρωμαϊκὸν λουτρόν». Μερικαὶ ἐκ τῶν εἰ-

κόνων του ἐπληρώθησαν κολοσσαία ποσά. Διὰ τὴν «Ἀφιέρωσιν εἰς τὸν Βάκχον» ἔλαβε 150,000 φρ. Διὰ τὴν πίνακα παριστῶντα «Ἀνοιξιν» ἐπληρώθη 112,000 φρ. Καὶ γέρον ἐπὶ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ἐργοζόμενος. Ζωγράφος ἐπίσης εἶνε ἡ σύζυγός του καὶ ἡ κόρη του Ἄννα.

Ὁ Ἐρνέστος Ρενὼ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐγκώμιον τοῦ Ζᾶν Μωρελς» ἐξέδωκε τομύδιον σοννέτων, εἰς τὰ ὅποια ἐξυμνεῖ τὸν ποιητὴν τῶν «Στροφῶν». Ὁ Ροσσὴν, ἀφρὺ ἐδιόβασε τὸ «Ἐγκώμιον» ἔστειλε πρὸς τὸν Ρενὼ τὸ ἀκλόουθον πεντάστιχόν, τὸ ὁποῖον μεταφραζόμενον ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Σ' ἀγοπῶ ποῦ λατρεύεις τὴν ὑψηλὴν αὐτὴν μνήμην,
Γιατὶ ἔξω τι ψῆδρος καὶ τί δόξα
Ἦρθε ἀπὸ μίαν Ἑλληνικὴ μέλισσα στὴν παλῆὰ Γαλ-
[λικὴ κυψέλη,
Καὶ ἀπὸ τῇ χοῦφτᾳ ἐνὸς φωτεινοῦ χειροῦ, ἔξερω
Ὅτι λίγος Εὐρώπας ἔπρεσε στὸν Ἀίγληρα».

Ἦνοιξε ἐν Φλωρεντίᾳ (Via del Roicidi 25) ἡ ἑκτὴ Καλλιτεχνικὴ Ἐκθῆσις τῆς Ἑταιρείας τῶν Ἰταλῶν Καλλιτεχνῶν. Ἐλαβον μέρος ἐν αὐτῇ οἱ ὀνομαστότεροι καλλιτέχναι τῆς Ἰταλίας καὶ διακεκριμένοι τοιοῦτοι τῆς Ἰσπανίας, Γαλλίας, Βελγίου, Ὁλλανδίας, Ἀγγλίας, Ρωσσίας, Γερμανίας, Αὐστρίας κλπ.

Μεγάλη συρροὴ ἐπισκεπτῶν καὶ ἀπὸ τοῦδε πολυάριθμοι πωλήσεις ἐπραγματοποιήθησαν. Ἡ ἑκθῆσις θὰ κλείσῃ τὴν 30 Ἰουνίου 1911.

Ἐν Boscotrecase ἀπεβίωσεν αἰφνιδίως ὁ διάσημος ἀρχιτέκτων μηχανικὸς Ραφαήλ Χαρίτος, ὁ σχεδιάσας καὶ κτίσας τὴν ἐντολὴ τῆς Αὐτοκρατορίας Ἐλισσάβετ τὸ Ἀχίλλειον. Ἀργότερον ὁ Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὸν ἴδιον Χαρίτον τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων νεωτερισμῶν εἰς τὸ Ἀχίλλειον.

Ἐν Ἀμβέρσῃ θὰ δοθῇ προσεχῶς ἐν δράμα, τοῦ ὁποῖου συγγραφεὺς εἶνε ἡ δεκαεξαετής Μαργαρίτα Τζόλ-λερ, ἥτις εἶνε καὶ καλλίστη ποιήτρια. Τὸ δράμα ἐπιγράφεται «Γιούττα Σάντεν».

Ὁ κ. Καλομοίρης ἔδωκε καὶ δευτέραν συναυλίαν ἔργων του, ἥτις διὲν εἶχε τὴν τεχνικὴν σημασίαν τῆς πρώτης ἀλλ' ἦτο ποιικιλοτέρα. Ἐπαύθη ὑπὸ τοῦ συνθέτου ἡ Σονάτα διὰ πιάνο μὲ μοτιβὰ ἑλλην. χορῶν εἰς τέσσαρα μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ τελευταῖον (χορὸν) ἦτο τὸ καλλίτερον. Τὰ τραγούδια τὰ ὅποια ἐψάλεν ὁ κ. Βεκαρέλης καὶ κατόπιν ὁ χορὸς εἶχον ἑλληνικώτατον ὕφος. Ἐπίσης λίαν ἐπιτυχὴ ἦσαν ἡ «Κατάρτα» ἡ ἐμπνευσθεῖσα καὶ ἀναπτυχθεῖσα ἐκ τοῦ γνωστοῦ δημοτικοῦ ἄσματος, καὶ τὴν ὅποιαν ἐτραγούθησε πολὺ ἐπιτυχῶς ἡ κ. Φωκά κοι ὁ «Φανταστικὸς χορὸς» σύνθεσις διὰ κλειδοκύμβαλον.

Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις ἡ ἠθοποιὸς Ἑλένη Ἀργιωτάκη, ἡ μετὰ τοῦ μακαρίτου συζύγου της πρωταγωνιστήσασα εἰς τὸ παλαιὸν δραματολόγιον τοῦ Ἑλλήν θεάτρου. Ἡ τελευταία ἐμφάνισις της, ὡς κυρίας Ἀλβινκ εἰς τοὺς «Βερνκόλακας» ἦτο καὶ ἡ ἐπιτυχέστερα. Ἀπὸ τινων ἐτῶν εἶχεν ἀποσυρθῆ τῆς σκηνῆς.

Ὁ γραμματεὺς τῆς Γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς κ. Ἀδ. Struck ἐξέδωκε βιβλίον περὶ Μυστρά, προσωρισμένον διὰ τὸν εὐρὺν κύκλον τῶν λογίων. Ὁ συγγραφεὺς ἐρευνᾷ πλεῖστα ἐπιστημονικὰ ζητήματα ἐπιτυχῶς.

Ἑλλῆς Καλογεροπούλου

Ἀφικθῆσα ἐξ Ἀλεξανδρείας ἐνθα ἐκ Παρισίων πρὸ μηνὸς εἶχε μεταβῆ ἡ διακεκοιμένη Ἑλληνὶς αἰοδὸς δεσποινὶς Ἑλπίς Καλογεροπούλου, ἡ γνωστότατη ἐν Γαλλίᾳ ὡς Speranza Calo, ζεῖν ἐν Ἀθήναις ἐπὶ δεκαπενθήμερον.

Ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου μετὰ τὴν πρὸ τετραετίας περίπου διέλευσίν της ἐξ Ἀθηνῶν¹⁾ ἀνεδείχθη ἐπὶ μᾶλλον, σήμερον δὲ θεωρεῖται ἐν Παρίσις ὡς ἡ κορυφαία concertiste. Προσλήφθησα εἰς τὰ Concerts Lamoureux κατέκτησε ἐπὶ φθορὸν θέσιν εἰς τὸν ἐκεῖ μουσικὸν κόσμον.

Πρὸ δύο μηνῶν ἐπεχείρησε περιοδεῖαν ἀνὰ τὰς κυριώτερας πόλεις τῆς Γαλλίας μετὰ τοῦ ἐπίσης δεινοῦ κλειδοκυβανιστοῦ κ. Cortot, ἐγράφησαν δ' ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ κολακευτικὰ κείμενα διὰ τὴν δεσπ. Καλογεροπούλου.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ «Μουσικοῦ Κόσμου» τῶν Παρισίων κ. Α. Mangeot δι' ἐνθουσιώδους ἄοδου του πέναις χαρακτηριστικὸν τὸ ἐγκώμιον τῆς καλλιτεχνικῆς ἰδιοφυΐας της.

Τοῦ ὁραίου τούτου ἄοδου παρέχουμεν τὰς μᾶλλον ἐνδιαφερόσας περιχοπὰς.

«Πρὸ ἐνὸς περὶπου ἔτους—γράφει ὁ κ. Mangeot—ἐνεφανίσθη εἰς τὰ γραφεῖα μᾶς μία νεάνις, ἥτις μᾶς παρακάλεσε νὰ τὴν ἀκούσωμεν. Δὲν ἔφραζε καμίαν πρὸς ἡμᾶς οὐσίαν. Ἐλεγεν οὖν ἦτον Ἑλληνίς, οὗ ὀνομάζετο δ. Καλογεροπούλου καὶ οὗ δὲν εἶχε ποτὲ τραγουδήσει ἐνώπιον τοῦ κοιντοῦ. Ἐπεδώκαμεν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν της, ἡ νεάνις αὕτη κατ' αἰτησίαν μᾶς διηρμήνευσε τότε μερικάς δημόδους τῆς πατρίδος της μελωδίας. Διὰ τῆς ὁραιότητος τῆς φωνῆς της, μᾶς φωνῆς καθαρώς μεταλλικῆς ἐξελισσομένης εἰς ἰσχυροὺς τόνους, φωνῆς μᾶλλον ἐξεζητημένης τρυφερότητος, μᾶς ἀνεθουσίασεν αἰρῆσαι καὶ ἀνεκάλυψε συγχρόνως ἐνώπιόν μᾶς ὅλην τὴν ἀγνὴν καὶ ἐνδοξὸν Ἑλλάδα. Ἐοχματίσαμεν τότε τὴν πεποίθησιν οὗ ἐνδοξομένου πρὸς μᾶς ἀληθοῦς καλλιτέχνιδος, μᾶς αἰδοῦν μεγαλοπρεποῦς.

Ἀέκκις πέντε ἡμέρας βρυνδύτερον κατορθώσαμεν νὰ ἐμφανισθῇ δημοσίᾳ τὸ πρῶτον ἡ Δος Καλὸ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ «Μουσικοῦ Κόσμου» ὁργανομένης συγκεντρώσεις πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ξένης μουσικῆς. Τὰ ἑλληνικά της ἄσματα παρέχον τὴν γενικὴν ἐντύπωσιν μιᾶς ἀποκαλύψεως.

Ἡ ἄγνωστος νεάνις ἐνεποίησεν αἰσθῆσιν ζωηράν καὶ ὁ κ. Κάμιλλος Chevillard, ὅστις τὴν ἤκουσε μετὰ τινα χρόνον, τὴν προσεκάλεσε εἰς τὰς συναυλίας Lamoureux καὶ μετ' ὀλίγον θ' ἀπέβη εἰς περιοδεῖαν συναυλιῶν ἀνὰ τὴν Γαλλίαν (Douai, Limoges, Lille, de Mans, Rouen etc.) μετὰ τοῦ διασημοῦ κλειδοκυβανιστοῦ κ. Ἀλφρέδου Cortot. Θὰ ἐμφανισθῇ τέλος κατὰ τὰ μέσα τοῦ Φεβρουαρίου εἰς τὸ θέατρον τῆς Γενεύης προσκληθεῖσα παρ' αὐτοῦ διὰ τινὰς παραστάσεις τοῦ Βερντέρου, ἵνα ἐκτελέσῃ τὸ μέρος τῆς Καρλότιτας.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὑπέροχον στάδιον, τὸ ὅποιον αἰφνιδίως διεγράφη καὶ ἐντὸς τινων μηνῶν τελείως ἐξησφαλίσθη. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τις δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε τίτλων, οὔτε συστάσεων, οὔτε σχέσεων. Ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ τάλαντον. Τοῦτο ἐπιβάλλεται μόνον...»

Παρακολουθῶν εἶτα ὁ κ. Mangeot τὴν καλλιτεχνικὴν ἐξέλιξιν της ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἀναφέρει τοὺς Ἰταλοὺς καὶ Γάλλους διδασκάλους τοῦ ἄσματος καὶ τῆς ὑποκριτικῆς παρ' οἷς ἐμαθήτευσε, τὴν εἰς τὰς παραδόσεις τῆς Σορβόνης τακτικὴν τῆς ποίησιν, τὴν εἰς τὴν φιλολογικὴν καὶ ποιητικὴν ἰδίως κίνησιν προσήλωσιν της καὶ τὴν βαθταὴν μελέτην της πρὸς πᾶν ὅ,τι

ἂπτεται τῆς τέχνης ἐν πάσῃ χώρῃ καὶ ἐποχῇ ἐξάιρων οὕτω τὸν σπάνιον ἀληθῶς καταρτισμὸν της.

Ἀν εἶνε ἐπομένως οὐδόλως παράδοξον—συμπεραίνων ἐπιλέγει ὁ κ. Mangeot—οὗ ἡ ὑποκρινὼς Καλὸ ἐν τῇ διερμηνεύσει τῶν ῥόλων τοῖς ὁποίοις ὑποδύεται προβαίνει μετὰ πεποιδήσεως, τὴν ὅποιαν ἔχουσιν ἐκεῖνοι οὔτινες κατακτιῶνται ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας των. Κατέχεται ὑπὸ τοῦ δαιμονίου τῆς μουσικῆς ὡς εἰλικρινῆς ἱερὸς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ του, καὶ ἐκ τῆς προσαρμογῆς της εἰς τὸ ἔργον τῆς τέχνης ἀπεκόμισε δύναμιν ἐκφράσεως, ἥτις ἀνυψῶναι αὐτὴν ὑπεράνω τῶν ἐρμηνέων—τόσον φεῖ! πολυπληθῶν—οὔτινες παρεῖχον τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἐπιπολαῖως καὶ ἀκροθιγῶς ἦσαν τοῦ ἔργου χωρὶς νὰ κατορθώωσι νὰ εἰσδύωνται εἰς τὸ πνεῦμα του.

Ἀν γνωρίζομεν ποῖον θὰ εἶνε τὸ μέλλον τῆς Δος Καλὸ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου, ἀλλὰ πιστεύομεν, ὅτι ἐπ' αὐτῆς θὰ εὐδοκίμησῃ περισσότερον ἢ εἰς τὴν συναυλίαν. Ἐκεῖ θὰ δεῖξῃ τὸ ἀληθὲς μέτρον τοῦ δραματικοῦ χαρακτήρος της καὶ τὰ μεταδόσῃ πᾶν ὅ,τι ἡ μόρφωσίς της προσέθεσεν εἰς τὰς φρενικὰς ἀρετὰς της.

Ἐν Ἀθήναις ἔδωκε συναυλίαν ἐν τῷ Δημ. θεάτρῳ, τὴν ὅποιαν καίτοι ἐπὶ δώρων διαρκέσασαν διεξήγαγε μόνη, τραγουδήσασα, χωρὶς καθόλου νὰ κουρασθῇ, δώδεκα τεμάχια. Ἡ συναυλία ἦτο ἀληθινὴ ἀποκάλυψις διὰ τὴν ταχυνάτην καὶ θαυμασταὴν ἐξέλιξιν τῆς φωνῆς της. Κατεργήτευσεν τὸ ἐκλεκτότατον ἀκροατήριον αἱ κρίσεις τῶν παρ' ἡμῶν μουσικῶν ὑπὲρ τῶν ἀνεπιφύλακτοι.

Ἐτραγουδῆσε τρεῖς ἀριεῖς τοῦ 12^{ου} καὶ 13^{ου} αἰῶνος, τῶν μουσουργῶν Pergolesi, Scarlatti καὶ Caldara, ἐξ ὧν ἡ δευτέρα ἦτο γοτθικὴ. Ἐφάρτε ἐπὶ ταῖς ὁραταὶς σύνθεσιν «Socie» τοῦ Schubert μὲ μοναδικὴν τελειότητα, ὡς καὶ δύο ἄλλας τοῦ ἰδίου. Ἐπίσης τὸ air d' Ottone τοῦ Handel διηρμηνεύθη ἀριστοτεχνικῶς, ὡς καὶ ἡ σύνθεσις τοῦ Schumann «Ὁ ἔρως καὶ ἡ ζωὴ μιᾶς γυναικὸς» ἀποτελουμένη ἐξ ὀκτὼ μικρῶν μελωδιῶν, αἵτινες εἰκονίζουσι τὰς φωνὰς τῆς ζωῆς καὶ τὰς ψυχικὰς καταστάσεις μιᾶς γυναικὸς, ἀπὸ τοῦ πρῶτου ῥέγου τοῦ ἔρωτος μέχρι τῆς ὁδύνης ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἐραστοῦ. Αἱ χαρὰ καὶ αἱ θλίψεις ἀποτελοῦν οὕτω μίαν χαρακτηριστικὴν ἀντίθεσιν. Ἡ ἔμπνευσις αὕτη τοῦ Σιούμαν κρίνεται ὡς ἀριστοτέργημα. Ἐφάρτε κατόπιν ἀπὸ τοῦ «Γάμου τοῦ Φίγαρο» τοῦ Μότσαρτ μίαν μονοδίαν τῆς Σωσάννης, τοῦ Μπετόβεν δύο ἄσματα, ὧν περιπαίστατον τὸ ἀρχόμενον διὰ τῶν λέξεων «In questa tomba oscura» καὶ ἔληξε· ἡ συναυλία μὲ τὸ ὑπέροχον εἰς ἔκρηξιν ὀργῆς ἀλλὰ καὶ ἀπειρον θλίψιν «Μοιρολόγι τῆς Πολωνίας» τοῦ Chopin.

Ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου ἀνέπτυξεν εἰς τὴν συναυλίαν της ὅλα τὰ ὄντως σπάνια χαρίσματα τοῦ τάλαντου της. Ἡ φωνὴ της πολὺ τεχνικὴ εἶνε φρενικὴ ἐν ταυτῇ. Δὲν καταφεύγει εἰς τρέλλους διὰ νὰ δημοκοπήσῃ, ἀλλὰ κάθε τόνος, μετρημένος, αἰσθητὸς, σταθερὸς, ἀβίατος, ἐντὸς τῶν ἀσθητῶν ὁρίων τῆς τέχνης, εἶνε ὑπόδειγμα πραγματικῆς μουσικῆς, ἡ ὅποια εἰσδύει βαθτεία εἰς τὴν ψυχὴν. Ἡ δεσπ. Καλογεροπούλου πρὸς τοῦτοις ἔχει μεγάλην ἐκφρασὴν εἰς τὴν φωνὴν της, ἣν ὑποβοηθοῦν τὰ ὄρατα μάτια της καὶ αἱ ἀρμονικαὶ κινήσεις. Διότι ψάλλουσα ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου αἰσθάνεται καὶ κατορθώνει νὰ μεταδίδῃ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τὴν αἰσθηματικὴν αὐτὴν. Εἶνε ἀμεμπτος εἰς τὴν ἀκριβὴ ἀπόδοσιν τοῦ μέλους, τὸ ὅποιον εἰς τὰ χεῖλη της οὐκ εἰς ἐνορακοῦται καὶ περνεύει μεταδίδον ὅ,τι ὁ μουσουργὸς ἐμπνεόμενος ἠσθάνετο.

Ὅταν ἐπανελθὴν ὁ κ. Mangeot ἐπὶ σκηνῆς, ἡ συμπαθεστάτη αἰοδὸς ἔφατε δύο Ἑλληνικά δημοτικὰ ἄσματα, τὸ θέατρον ἐδονήθη ἀπὸ τὰ ἐνθουσιωδέστερα χειροκροτήματα. Πρώτην φορὰν τὰ ἄσματα δημοτικὰ μᾶς τραγουδῶν διηρμηνεύθησαν τόσον τεχνικὰ, τόσον παθητικὰ, τόσον μεγαλοπρεπῶς. Ἐνόμιζε τις ὅτι δὲν ἦσαν

1) Εἰκόνας της ἐδημοσίευσεν ἡ «Πινακοθήκη» εἰς τὸν Ζ'. τόμον.

λαϊκαὶ ἀπηχέσεις, ἀλλὰ μουσουργήματα μεγάλων διδασκάλων. Ἡ δεσπ. Καλογεροπούλου τὰ ἐψαλε μὲ στοργήν, τὴν ὅποιαν ὑπηγόρευεν ὁ ἀγνὸς πατριωτισμὸς της. Διότι εἰς τὰς συναυλίας της ἐν Εὐρώπῃ δὲν παραλείπει νὰ ψάλλῃ πάντοτε Ἑλληνικά τραγούδια, τὰ ὅποια πανταχοῦ προκαλοῦν ζωηροτάτην ἐντύπωσιν.

Ἡ δευτέρα συναυλία τῆς δεσπ. Καλογεροπούλου ἐδόθη ὑπὲρ τῆς Πολυκλινικῆς Ἀθηνῶν, τοῦ εὐεργετικωτάτου τοῦτου ιδρύματος, ἐν τῷ ὁποίῳ εὗρισκον δωρεὰν πρόχειρον νοσηλεῖαν ἀπειροεῖς ἀσθενεῖς. Παρισταμένου τοῦ Βασιλέως, τοῦ Διαδόχου, τῶν πριγκιπισσῶν καὶ πριγκηπῶν ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου ἐξετέλεσε νέον ὅλως πρόγραμμα, μετὰ τῆς αὐτῆς τέχνης καὶ θαυμαστῆς αἰσθητικότητος. Ἐκ τῶν ἀσμάτων αἷτια ἐψαλε κατέθελε ἐν ἀσμάτων τοῦ ΙΖ'. αἰῶνος ἡ «Zingarella» μὲ τοὺς ἐλαφροὺς κυματοειδεῖς τόνους της, τὴν θ. λυτικὴν χάριν. Ἀντιθέτως ἔδειξε δὴν τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς της εἰς τὴν ἀρρεσιωπὴν μελωδίαν τοῦ Handel Air d' Alcina, μεταπτώσεις ἀποραμίλλους καὶ δραματικές εἰς τὸν Roi des Aulnes τοῦ Σομπέρ, καὶ εἰς ἐν Rondo τοῦ Dvorak εὐστροφίαν καὶ ταχύτητα καταπληκτικὴν. Ὅλα ἐξετελέσθησαν ἀμείπτως, ἐπακριβῶς, παραστατικώτατα, ἀλλ' ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποιητικῆς «Ἀδελοῖδος» τοῦ Μπετόβεν, καὶ εἰς τὰ δύο μέρη τῆς «Ἰφιγένειας» τοῦ Γλὼκ τῆς ἀρχαιοπρεποῦς καὶ δυσκόλου αὐτῆς μουσικῆς, ἣν διακρίνει μεγαλεῖον ἁρμονίας. Εἰς τὴν «Ἰφιγένειαν» ἡ δεσπ. Καλογεροπούλου ἐφάνη μεγάλη ὄντως καλλιτέχνης. Ὅταν κατόπιν ἐποσειλημμένων χειροκροτημάτων, τῶν ὁποίων τὸ σύνθημα ἔδιδεν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, εἶπε τὸ κλέφτικο τραγούδι «Ἐοῖ; πουλιὰ τοῦ κάμπου» καὶ τὴν «Παραγὰ». ἡ Ἑλληνὶς καλλιτέχνης συνήρπασε καὶ συνεκίνησε βαθύτατα.

Ὁ Βασιλεὺς ἐπεσκέφθη τὴν δεσπ. Καλογεροπούλου εἰς τὰ παρασκήνια, συγχάρεις αὐτήν. Τῆς εἶπεν οὖν δὲν ἰγνώριζαν οἱ ὑπάρχει Ἑλληνὶς νὰ τραγουδῇ τόσο τέλεια καὶ τὴν προέτρεψε νὰ μένῃ εἰς Ἀθήνας, προσλαμβάνομένη εἰς τὸ Ὁδεῖον. Ἐπίσης ὁ Διάδοχος τὴν συνεχάρη θερμότατα, ἀποφανθεὶς οὖν εἶνε ἐφάμιλλος τῶν πρώτων τῆς Εὐρώπης αἰδιῶν.

Διὰ τὴν δεσπ. Καλογεροπούλου οἱ καθηγηταὶ τοῦ Ὁδείου ἐξεφράσθησαν μετ' ἀνεπιφύλακτον ἐνθουσιασμοῦ. Αὐτοὶ πρὸ παντὸς ἠδύνατο νὰ τὴν ἐννοήσουν, διότι τὰ ἐκτελεσθέντα τεμάχια δὲν ἦσαν διὰ τὸν πολὺν κόσμον.

Ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου, προσκλήσει τοῦ Ὁδείου, ἐπανάλαβε τὸ ἐν τῷ Ἀμρ. θεάτρῳ ἐκτελεσθὲν πρόγραμμα τῆς χάριν τῶν μαθητῶν. Ἐτραγουδῆσε μὲ τὴν αὐτὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ μὲ περισσοτέραν συγκίνησιν. Οἰκειότερα πρὸς τὸ ἀκρατήριον, μᾶς ἔδωσε βαθυτέρας ἐντυπώσεις. Τὰ ἐπίμονα καὶ ἐνθουσιώδη καὶ ἐλικρινῆ χειροκροτήματα τὴν εἶχαν συγκινήσῃ πολὺ, διὰ δὲ ὅλοι ὄρθιοι, εἰς τὸ τέλος, ἤκουσαν ἐν κλέφτικῳ τραγούδι νὰ ζωντανεύῃ εἰς τὰ χεῖλη της, ἡ αἰθουσα ἐπληρώθη ἀπὸ ἐλευφημίας ἀκρατήτους. Καὶ ὅλοι ἐσπενσᾶν εἰς τὸν προθάλαμον καὶ ἐσχηματίσθη μία διαδήλωσις ὑπὲρ αὐτῆς. Ὅλοι τῆς ἐφιλοῦσαν τὸ χεῖρ ἡ καλλιτέχνης δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀνθέξῃ πλέον. Ἐνας λυγρὸς τὴν ἔπνιξε καὶ ἔπεσε κλαίονσα εἰς ἐν κάθισμα. Ἡ σκηὴ αὐτῇ, ἡ μοναδικὴ εἰς τὰ μουσικὰ χρονικὰ τῶν Ἀθηνῶν, ὑπῆρξεν ὁ ἀληθινὸς θρίαμβος τῆς Ἑλπίδος Καλογεροπούλου.

Τὴν δεσπ. Καλογεροπούλου συνώδενεν εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον δεξιότατα ὁ διακεκριμένος καθηγητὴς κ. Βασενχόφεν.

Ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου μεταβαίνουσα ἐξ Ἀθηνῶν θὰ τραγουδῇ εἰς τὰ «Concerts Colonne», εἰτα θὰ μεταβῇ εἰς Γενεύην διὰ νὰ παίξῃ εἰς τὸν «Βέρθερον», θὰ περιοδεύσῃ εἰς Βέλγιον, ἐπαναρχομένη εἰς Παρίσιον θὰ μετόχῃ ὁκάτως τῶν συναυλιῶν Lamoureux, καὶ

κατόπιν μὲ τὸν Βίσλερ θὰ περιοδεύσῃ καὶ ἀργότερα μὲ τὸν Πουνιὰ εἰς Ἰσπανίαν καὶ Ἀγγλίαν. Τὸν Ὀκτώβριον θὰ δώσῃ συναυλίαν εἰς Γερμανίαν. Μέχρι τοῦ θέρους εἶνε διὰ συμβολαίων ὑποχρεωμένη νὰ δώσῃ 62 συναυλίας.

Ἡ δεσποινὶς Καλογεροπούλου ἔχει καὶ τὸ χάρισμα τοῦ λογογραφεῖν. Ἡ «Πινακοθήκη» πρώτη ἐφιλοξένησε πρὸ τριετίας τὰ φιλολογικὰ ἔργα της, αἱ δημοσιευόμεναι δ' «Ἐπιστολαὶ ἐκ Βενετίας» ἔχουν γραφῇ ὑπὸ τῆς Ἑλπίδος Καλογεροπούλου, ἥτις προσεχῶς ἰδίαν ἐργασίαν ἔχει προετοιμάσῃ διὰ τὴν «Πινακοθήκην», πλήρη περιγραφὴν τοῦ πρωτοτύπου μουσεῖον τῆς Ἀμβέρσης.

Ἡ ἀναχώρησις τῆς συμπαθεστάτης καλλιτέχνης ὑπῆρξε λίαν συγκινητικὴ. Εἰς τὴν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν συνεκιντρώθησαν ἐκλεκτὰ μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωρίας, καθηγηταὶ τοῦ Ὁδείου καὶ συγγραφεῖς, οἱ πλείστοι δὲ τῆς προσέφεραν ἀγαπητικὰ δῶρα. Τὸ βαγόνι ἐγένισεν ἀπὸ ἀνθῶν καὶ βιβλίων καὶ γλυκύματα. Ὁ μουσουργὸς κ. Σανθόπουλος καὶ ὁ μῦθητὴς τοῦ Ὁδείου κ. Ἀντωνόπουλος ἔλαβον ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως φωτογραφίας χάριν τῆς «Πινακοθήκης».

Ἑλπίς Καλογεροπούλου

(Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ σιδηροδρόμου.—Φωτογραφία κ. Ἀντωνοπούλου)

Πρὶν ἐκκινήσῃ τὸ τραῖνον ἡ γόητσα καλλιτέχνης δακρύουσα ἐμοίρασεν εἰς τοὺς θαυμαστάς της μενεξέδες τοὺς ὁποίους, ὡς ἀντίδωρον τέχνης, ἔλοβον πάντες. Ὅταν δὲ ἔφυγε μὲ τὸ μαρτιλὶ ἀνερμίζομενον ἀπεχαιρέτα τοὺς φίλους τῇ, οἱ ὅποιοι ἐστάθησαν ὅλοι ἀκίνητοι, ἄφωνοι, διὰ νὰ μὴ χάσουν καὶ τὴν τελευταίαν ἀνταύγειαν τοῦ ὥραιου ὄψεως, τὸ ὁποῖον ἐκυμάντιζεν εἰς τὰ ὕψη, τὰ ἐμπνευσμένα μάτια τῆς Ἑλπίδος Καλογεροπούλου.

Κ.

Τὴν προαμονὴν τῆς ἀναχωρήσεως της ἐξ Ἀθηνῶν ἡ δεσπ. Ἑλπίς Καλογεροπούλου ἔδωσε ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν τὸ ἐξῆς σημεῖωμα, συνοδευόμενον ὑπὸ τῆς εἰκότος τοῦ κ. Chevillard, διευθυντοῦ τῶν Concerts Lamoureux.

Ἀπέθανον ἐν Ἀθήναις οἱ καθηγηταὶ τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ ἔθν. Πανεπιστημίῳ Γ. Βάφας καὶ Ν. Πεζόπουλος.
— Ὁ παρεπιδημῶν Ἀμερικανὸς καλλιτέχνης κ. Παῦλος Σουάν ἔκαμε διάλεξιν περὶ τέχνης, τῆς ἐξελίξεως αὐτῆς καὶ τῶν διωφύρων μορφῶν τοῦ Ρεαλισμοῦ, τοῦ Ἰδεαλισμοῦ καὶ τοῦ Ἱμπρεσιονισμοῦ.
— Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ὁλοίου ἔκαμε διάλεξιν ὁ κ. Ν. Σπανδωνῆς περὶ τοῦ Γυναικείου προβλήματος ἐν Ἀθήναις, ἀποδείξας διὰ τῆς στατιστικῆς καὶ παραδειγμάτων διὰ τὸ βλῶς τῶν γυναικῶν ἐν Ἀθήναις καθίσταται ὁμημέραι προβληματικώτερος.

★

Ἡ Κρητικὴ συνέλευσις διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς συνεκάθη τὸν κ. Μιστριώτην διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς καθαιρενύσης γλώσσης ἀγῶνας αὐτοῦ. Ἡ ἀπόφασις αὐτῇ ἐγεποίησε βαθεῖαν καὶ εὐάρεστον ἐντύπωσιν.

★

Ὁ δεύτερος διευθυντὴς καὶ πραγματογνώμων τοῦ Μουσείου τῆς Βρέμης ἐν Γερμανίᾳ κ. Αἰμίλιος Βίλδμαν παρεπιδημῶν ἐνταῦθα, ὁμίλησε περὶ τῶν ἔργων τῆς ἡμετέρας Ἐθνικῆς Πινακοθήκης γαλλιστί, μετὰ προβολῶν φωτεινῶν εἰκόνων.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΙΑΤΑ

Τηλεγραφικῶς ἀγγεγέλθη ἐκ Βοιωτίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ὅτι παρὰ τὸ χωρίον Κερυὰ τοῦ δήμου Ὁρχομενίων ἀνευρέθη σπουδαιοτάτης ἀξίας ἀρχαιολογικὸν ἀναθηματικὸν ἀνάγλυφον. Παριστὰ σύμπλεγμα ἐξ 8 ἀτόμων καὶ ἕνα χοῖρον ὁδηγούμενον πρὸς θυσίαν.

★

Ἐν Ἀθήναις εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Μεγ. Ἀλεξάνδρου καὶ Θερμοπυλίων ἀνευρέθησαν τέσσαρες τάφοι τοῦ Δ'. αἰῶνος, πλήρεις κτερισμάτων.

★

Ἐν τῇ Γερμανικῇ ἀρχαιολογικῇ σχολῇ ὁ κ. Στρούκ ὁμίλησε περὶ τῶν Φραγκο-Βυζαντινῶν ἀνδριάντων τῆς Ἡλίδος, ὁ δὲ κ. Κάρο περὶ τῶν πρώτων Ἑλλήνων ἀποίκων εἰς τὴν Δύσιν.

— Ἐν τῇ Αὐστριακῇ ἀρχαιολογικῇ σχολῇ ὁ μὲν διευθυντὴς αὐτῆς κ. Α. Προμερστάιν ἀνεκοίνωσε τὰ πορίσματα τῶν ἐν Ἡλίδι δοκιμαστικῶν ἀνασκαφῶν τῆς σχολῆς, ὁ δὲ κ. Saucine ἀνέγνωσε τὰς ἐκ τῆς Ἀνδρου μελέτας αὐτοῦ.

★

Εἰς τὸ χωρίον Μούσγα τῆς Κυπαρισσίας ἀνευρέθησαν κίονες ὠρικῶς ρυθμοῦ καὶ λίθοι ἐπεξεργασμένοι καλλιτ. ἀποτελοῦντες λείψανα μεγάλου οἰκοδομήματος. Ὁ γυμνασιάρχης κ. Λίσκαρις ἀπεφάνθη ὅτι ἀνήκουν εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Ἀπόλλωνος, φρονεῖ δὲ ὅτι ὁ χώρος περικλείει πολυτίμους ἀρχαιοτάτας, αἵτινες ἀνασκαπόμεναι θέλουσι καθορίσῃ τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Κυπαρισσίας καὶ τῆς ἀρχαίας Πύλου.

★

Εἰς τὴν Μαλεσίην τῆς Ἀταλάντης ἀνευρέθη ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον ὕψους 1,48 παριστάνον νεανίαν ἐν ἱματίῳ καὶ παῖδα ἐν χλαμύδι, ἐπ' αὐτοῦ δὲ γεγραμμένα τὰ ἑξῆς: «ΛΥΚΟΣ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΧΑΙΡΕ».

Ἐπίσης ἀνευρέθη ἐπιγράμμα ἐν ᾧ ἀναφέρονται ὀνόματα ἐφθῶν Ρωμαϊκῶν χρόνων.

★

Οἱ νέοι ἔφοροι ἀρχαιοτήτων ἐτοποθετήθησαν ὡς ἑξῆς:

Ν. Παπαδάκης εἰς Θήβας, Φ. Βερσάκης εἰς Μεσολόγιον, Ν. Κυπαρίσσης εἰς Πάτρας.

Ἐκ τῶν παλαιῶν ἐτοποθετήθησαν Ἀρβανιτόπουλος εἰς Βόλον, Ρωμαιοὶ εἰς Σπάρτην, Οἰκονόμος εἰς Ναύπλιον, Σταυρόπουλος εἰς Μύκονον.

★

Εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν ὁ κ. Π. Καββαδίας ὁμίλησε περὶ τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ ἀνασκαφῶν. Περί τῆς διαλέξεως τοῦ κ. Καββαδία ὁ Παρισινὸς τύπος ἔγραψε κολακευτικώτατα.

★

Ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἑταιρείᾳ ἤρξαντο αἱ ἀνακοινώσεις τῶν ἐταίρων. Πρῶτος ὁμίλησεν ὁ κ. Ἀρβανιτόπουλος περὶ τῶν Γόνων τῆς Θεσσαλίας, περὶ τῆς ἱστορίας τῆς παλαιᾶς πόλεως ἐπὶ Ὀμήρου, Ἡροδότου καὶ Περσέως βασιλέως τῆς Μακεδονίας, εἰς ἀνέφερε περὶ τῶν ἀνασκαφῶν, τῆς εὐρέσεως τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς μετὰ 100 μαρμαρίνων ἐνεπιγράφων πλακῶν καὶ ἀγαλμάτων, καὶ διαφόρων μικρῶν ἀντικειμένων.

Εἰς τὸ κ. Ι. Σβορώνος ὁμίλησε περὶ τῆς κεφαλῆς ἐφθῶς, ἣν ὁ Φουρτβαίχλερ ἐπαύτισε πρὸς τὸν Εὐβουλεᾶ τοῦ Πραξιτέλους, καὶ δι' ἣν ἀντίθετον ὑπεστήριξε γνώμην. Ὁ κ. Σβορώνος φρονεῖ ὅτι εἶνε ἡ κεφαλὴ αὐτῆς τοῦ Ἰάκχου, τὴν γνώμην δὲ ταύτην ἐπεβεβαίωσεν ἡ ἐν Ἰταλίᾳ ἀνακάλυψις σαρκοφάγου εἰκονίζουσας τὴν Ἑλευσινιακὴν τριάδα, ἥτοι Δήμητραν, Κόρην καὶ Ἰάκχον. Ὁ κ. Σβορώνος κατέδειξεν ἐπὶ τῇ ἐνκαρίᾳ ταύτῃ ὅποια ἦσαν ἡ στάσις, τὰ ἐνδύματα καὶ ἡ ἐκφρασις τῶν τριῶν ἀγαλμάτων τοῦ διαστήματος Ἑλευσινιακοῦ συμπλέγματος τοῦ Πραξιτέλους.

★

Ὡς ἀνακοινοὶ ἡμῖν ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Βερσάκης ἀνεκαλύφθη ἐν Κερκύρᾳ παρὰ τὴν λίμνην Χαλκιοπούλου σπουδαιοτάτον πώρινον ἀνάγλυφον μονόλιθον μετὰ τοῦ τυμπάνου νχοῦ καὶ εἰκονίζον τὸν Δία κεραυνουῦντα γίγαντα, γνωστὴν δηλ. παράστασιν τῆς γιγαντομαχίας. Τὸ ἀνάγλυφον ἀνάγεται εἰς τὰ 550 περίπου π. Χ., κατὰ τι δηλ. νεώτερον τῶν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ὁμοίων πωρίνων ἐναετίων τῶν ἀρχαϊκωτέρων ναῶν.

Ἡ τεχνοτροπία δηλοῖ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ὠρικῆς τέχνης καὶ ὁμοιάζει πρὸς τὰς μετόπας τῶν ναῶν τοῦ Σελινοῦντος ἐν Σικελίᾳ. Ἐπειδὴ ὑποτίθεται ὅτι καὶ ἄλλα πολλὰ κειμήλια θὰ εἶνε τεθαμμένα εἰς τὸ μέρος τοῦτο, θὰ γίνουσι πιθανῶς ἀνασκαφαί, ἀφοῦ ἀπαλλοτριωθῇ ὁ χώρος. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ ἔφορος κ. Βερσάκης θὰ προβῇ εἰς τὴν ταξινόμησιν τοῦ μουσείου Κερκύρας.

★

Ἐν τῇ Ἀγγλικῇ ἀρχαιολ. σχολῇ ὁ διευθυντὴς αὐτῆς ἀνήγγειλε τὸν θάνατον τοῦ δόκτορος Μποῦτσερ καὶ ἐτόνισε τὴν ἀπώλειαν ἣν ὑπέστησαν αἱ Ἑλληνικαὶ σπουδαί. Εἰς τὸ κ. Χαλινταῖ πρόβη εἰς ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ μύθου περὶ τῆς καύσεως τοῦ Δημοφῶντος ὑπὸ τῆς Δήμητρας, τῆς ἀναφερομένης παρα τοῦ Ὀμήρου. Τοῦ μύθου τούτου δύο ὑπῆρχον ἐκδόσεις: ὅτι ὁ Δημοφῶν κατεκῆ ὑπὸ τῶν φλογῶν, ἢ ὅτι ἀπώλεσεν ἀπλῶς τὴν ἀθανασίαν, ἣν τῷ εἶχεν ὑποσχεθῇ ὁ Ζεὺς. Εἰς τὸ κ. Ντῶνινς ὁμίλησε περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς γλυπτικῆς ἐπὶ ἐλέφαντος καὶ ὁστοῦ ἐν Σπάρτῃ.

★

Ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀγγλικῆς σχολῆς ἐπανῆλθε ἐκ ταξιδίου του ἀπὸ τὸ Αἰγαῖον, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἐπεσκόπησε τὴν τοποθεσίαν τοῦ Ἀκάνθου, ἐπὶ τοῦ ὠρικῶς ἀκρωτηρίου τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὅπου κείνται τὰ ἑρείπια τῆς Κνίδου.

Ὁ Ἀκάνθος εὐρίσκεται πλησίον τοῦ σημερινοῦ χω-